

ความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง

Financial Knowledge based on Financial Risk Taking:

The effects of financial literacy on risk tolerance

ชินพรรณ สิริกรชยาพงษ์

กรรณิการ์ จะกอ

พีรณัฐ ยาทิพย์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : ความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและ
ระดับการยอมรับความเสี่ยง

ผู้วิจัย : ชินพรรณ สิทธิกรชยาพงษ์ กรรณิการ์ จะกอ และพีรณัฐ ยาทิพย์

พ.ศ. : 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยงมีวัตถุประสงค์การศึกษาคือ เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีกับระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) มีข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บได้จาก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลเชิงปริมาณเก็บได้จาก แบบสำรวจข้อมูลพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยมี ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีและกลุ่มของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงินดี และมีตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการเงินเปรียบเทียบกับนักศึกษาของสาขาวิชาระบบสารสนเทศ มีการคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการสำรวจ ความรู้พื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และระดับการรับรู้ความเสี่ยง วิธีการสำรวจด้วยแบบสำรวจออนไลน์ และการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งกลุ่มคนออกเป็นสามกลุ่มตามระดับการรับรู้ความเสี่ยง คือ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐาน คือ มีความแตกต่างกันระหว่างการประเมินความรู้ทางการเงินของนักศึกษาที่ประเมินด้วยตนเองและประเมินด้วยแบบทดสอบและระดับการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อความรู้พื้นฐานทางการเงินประเมินโดยแบบสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการสำรวจระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการประเมินตนเองระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และสัมพัทธ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองเท่ากับ 0.175 (0.013) สัมพัทธ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมินเท่ากับ 0.160 (0.023) ดังนั้นสมมติฐานในการศึกษาเป็นจริง การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ หลักสูตรวิชาการเงินควรปรับวิชาแกนให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเสี่ยงและการ

จัดการความเสี่ยง ผู้ลงทุนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน ผู้แนะนำการลงทุนควรทำการประเมินความเสี่ยง และชี้แจงระดับการยอมรับความเสี่ยงของผู้ลงทุน ก่อนที่จะทำการตัดสินใจลงทุน และภาครัฐควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้พื้นฐานทางการเงิน เช่น การวางแผนทางการเงิน การบริหารเงินรับและจ่าย การจัดสรรการลงทุน

Title : Financial Knowledge based on Financial Risk Taking:

The effects of financial literacy on risk tolerance

Author : Sitikornchayarpong, Chinapratha Jakor, Kunnika and Yathip, Pheeranadh

Year : 2019

Abstract

As, Financial Knowledge based on Financial Risk Taking: The effects of financial literacy on risk tolerance has been concerned, the objectives of this study are to compare levels of perceived risk and levels of financial literacy between two groups which are one who are likely to be good at financial literacy and one who do not and to analyze these linear relationships. This study is a survey research which the research methodology is mixed method. The qualitative data were collected from in-depth interview questionnaire, while the quantitative data were also collected from online survey questionnaire. The population is students who enrolled in Bachelor of Business Administration in two main groups which are one who do and do not have financial literacy. The sample is students who enrolled in Department of Finance which represent one who have financial literacy, and students who enrolled in Department of Information Technology which represent one who do not have financial literacy. The selection method of the sample is a purposive sampling method which surveyed fundamental financial knowledge, financial behavior and perceived risk. The survey method used online survey and constructed in-depth interview. The sample were divided into three groups according to their perceived risks which are risk lovers, risk neutral, and risk averse. The hypothesis of this study is that there are differences between financial knowledge between sample who assessed their perceived risk themselves and who did them using a survey assessment. The results can be concluded that the population mean between two independent samples is statistically significant at level of 0.10 significance, and the population mean between two groups of different methods of perceived risks is statistically significant of differences between those two means at 0.01 significance. Moreover, the linear relationship which is correlation of financial literacy and perceived risk self-assessment is 0.175 (0.013), while one which is of financial literacy and perceived risk assessed by a survey is 0.160 (0.023). Thus, these hypotheses are statistically significant. The suggestions are 1) financial curriculum should take a course of risk and risk management

2) investors who do not have good in financial knowledge should concern more about their investment including risk 3) investment consultant should assess the risk and perceived risk of consultee and let them know about the risks before making a investment decision 4) government should promote financial knowledge of financial planning, cash management, and investment allocation and risk diversification.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง (Financial Knowledge based on Financial Risk Taking: The effects of financial literacy on risk tolerance) ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ทำการศึกษาโดยการสำรวจความรู้พื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และระดับการรับรู้ความเสี่ยงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลวิจัยสำเร็จไปด้วยดีด้วยความร่วมมือของนักศึกษา เจ้าหน้าที่งานวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิชาการและวิจัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในการสนับสนุนตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มโครงการจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณกัณหา โฉมศรี สำหรับคำแนะนำ การติดตามงาน และการสนับสนุนที่สามารถทำให้ งานวิจัยนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมทั้ง สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนตลอดระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	I
สารบัญตาราง	III
สารบัญแผนภาพ	VI
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 วิธีในการดำเนินการศึกษา	4
1.5 สมมติฐานงานวิจัย	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.8 นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
2.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	12
3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	12
3.2 สมมติฐานการศึกษา	22
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	28
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง	29
4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง	30
4.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของผู้ที่มีและ ไม่มีความรู้ทางการเงิน	30
4.4 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของการรับรู้ความเสี่ยง ด้วยการประเมินตนเองและการประเมินด้วยแบบสำรวจ	33
4.5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและ การรับรู้ความเสี่ยง	35
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	42
5.1 สรุปผลการศึกษา	42
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	43
5.3 ข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	47
แบบสำรวจ โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง: ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง	48
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง: ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง	61
เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แบบสำรวจโครงการ	63

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	แบบการประเมินความรู้ทางการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน	14
3-2	แบบการประเมินพฤติกรรมทางการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน	16
3-3	แบบการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงและเกณฑ์ในการประเมิน	19
3-4	ตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	23
3-5	แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้พื้นฐานทางการเงิน และเกณฑ์ในการประเมิน	24
3-6	ประเภทและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงิน และความเสี่ยง	25
4-1	การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง	29
4-2	สัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	30
4-3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน	32
4-4	การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยของประชากรระหว่างผู้ที่มีและ ไม่มีความรู้ทางการเงิน	32
4-5	จำนวนและร้อยละของประเภทของบุคคลตามความเสี่ยงจำแนกตามการประเมิน โดยตนเองและการประเมินโดยสำรวจ	33
4-6	สรุปการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง และการรับรู้ความเสี่ยง	35
4-7.1	การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและเพศ	36
4-7.2	การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและเพศ	36
4-7.3	การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและเพศ	36
4-8.1	การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและระดับรายได้	37
4-8.2	การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและระดับรายได้	37
4-8.3	การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและระดับรายได้	37
4-9.1	การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและการออม	38
4-9.2	การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและการออม	38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-9.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและการออม	38
4-10.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและภาวะหนี้สิน	39
4-10.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการทางการเงินและภาวะหนี้สิน	39
4-10.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและภาวะหนี้สิน	39
4-11.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและภาวะฟุ้งเฟ้อ	40
4-11.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการทางการเงินและภาวะฟุ้งเฟ้อ	40
4-11.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและภาวะฟุ้งเฟ้อ	40
4-12.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงิน และปัญหาการเงินด้านการศึกษา	41
4-12.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการทางการเงิน และปัญหาการเงินด้านการศึกษา	41
4-12.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง และปัญหาการเงินด้านการศึกษา	41
4-13.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงิน และปัญหาการเงินด้านสุขภาพ	42
4-13.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการทางการเงิน และปัญหาการเงินด้านสุขภาพ	42
4-13.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง และปัญหาการเงินด้านสุขภาพ	42
ผ-1 เกณฑ์การจัดลำดับความรู้ทางการเงิน	63
ผ-2 เกณฑ์การจัดลำดับความรู้ทางการเงินเปรียบเทียบภายในกลุ่ม	63
ผ-3 เกณฑ์การจัดลำดับพฤติกรรมการลงทุน	64
ผ-4 เกณฑ์การจัดลำดับพฤติกรรมการลงทุนเปรียบเทียบภายในกลุ่ม	64
ผ-5 เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยง	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ผ-6	เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยงโดยการประเมินด้วยแบบสำรวจ จำแนกตามประเภทของบุคคล	65
ผ-7	เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยงโดยการประเมินตนเอง จำแนกตามประเภทของบุคคล	66

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดการวิจัย	6
3-1	กรอบแนวคิดการวิจัย	13

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐานและระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่แผนที่ 8 เป็นต้นมา ทั้งนี้การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning) เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายทางด้าน การศึกษาและสุขภาพเป็นหน้าที่ของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรัฐบาล เพื่อที่จะทำให้บุคคลต่าง ๆ ได้รับสวัสดิการพื้นฐานแห่งรัฐตามสิทธิพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ รวมถึงการวางแผนทางการเงินมีส่วนช่วยใน การจัดการความเสี่ยงในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของบุคคลและบริษัท เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย สภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นจากการขาดทุนหมุนเวียนทางการเงิน การรับมือกับโรคอุบัติ ใหม่นี้ เช่น COVID-19 เป็นต้น

การวางแผนทางการเงินดังกล่าวถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน แต่อย่างไรก็ตามโดยปกติแล้วบุคคลในสังคมเป็นส่วนน้อยที่มีการวางแผนทางการเงินอย่างเป็น ระบบ (Financial Services Authority, 1999) ส่งผลทำให้เมื่อเกิดอุบัติเหตุทางชีวิต ได้แก่ เกิดเหตุการณ์ที่ไม่ เป็นตามปกติ หรือเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามแผนการที่คาดการณ์ไว้ จะทำให้สถานะทางการเงินส่วนบุคคล หรือ สถานะทางการเงินของครัวเรือนมีปัญหา (ANZ, 2011, 2008, 2005, 2003) จนกระทั่งทำให้เยาวชนหรือ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องตัดสินใจที่จะหยุดการศึกษาหรือออกจากระบบการศึกษา หรือ แม้กระทั่งเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เกิดการเจ็บป่วยของสมาชิกในครัวเรือนที่จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการรักษา สุขภาพให้พร้อมกลับมาเพื่อดำรงสมรรถนะในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เหมือนเดิมได้ เหตุการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความเสี่ยงทางการเงินที่สามารถวางแผนในการจัดการได้ล่วงหน้าซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ทางการเงิน พื้นฐาน (CI Research, 2012)

ประชาชนในระบบเศรษฐกิจจะตัดสินใจที่จะบริหารการเงินของตนเองจากรายได้ในปัจจุบันและ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยการพิจารณาการบริโภคในปัจจุบัน หนี้สินในปัจจุบัน และระดับรายได้ที่ คาดว่าจะได้รับในอนาคต ทั้งนี้ส่วนต่างของรายได้ในปัจจุบันและการบริโภคในปัจจุบัน คือ การลงทุน (Investment) ซึ่งหมายถึงการนำรายได้ในปัจจุบันนำมาซึ่งการแสวงหากระแสเงินสดรับจากการซื้อสินทรัพย์ที่ แท้จริงหรือสินทรัพย์ทางการเงิน เพื่อแสวงหาผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการถือครอง สินทรัพย์นั้น ๆ โดยผลตอบแทนที่มากขึ้นหมายถึง การเพิ่มขึ้นของรายได้และการบริโภคในอนาคตนั่นเอง อย่างไรก็ตาม การลงทุนย่อมมีความเสี่ยง (Risk) ซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดหวัง หรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไข

หรือสมมติฐานในการลงทุนเบื้องต้น ส่งผลทำให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง โดยผลตอบแทนดังกล่าวอาจจะเพิ่มสูงขึ้น (Capital gain) หรืออาจจะลดน้อยถอยลง (Capital loss) ดังนั้นในการลงทุนย่อมมีความเสี่ยง ประชาชนที่จะลงทุนจะต้องพิจารณาลักษณะการรับรู้ความเสี่ยงของตนเองกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ รูปแบบการลงทุน และความรู้ทางการเงินของตนเอง ดังนั้น การลงทุนจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาถึงการรับรู้ความเสี่ยง และความรู้ทางการเงินของผู้ลงทุนด้วย (Financial literacy)

ความรู้พื้นฐานทางการเงิน (Financial literacy) มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกบุคคลตามความสามารถในการรับรู้ความเสี่ยงได้นั้นสามารถจำแนกบุคคลออกเป็นสามประเภท ได้แก่ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) โดยบุคคลแต่ละประเภทมีวิธีการหรือระดับการยอมรับความเสี่ยงที่แตกต่างกันในแต่ละประเภท การรับรู้ที่แตกต่างกันดังกล่าวส่งผลทำให้ผู้วางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการพื้นฐานของรัฐจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างกันในพฤติกรรมและการรับรู้ความเสี่ยงของบุคคล อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากการจำแนกบุคคลออกเป็นสามประเภทแล้ว ความรู้ทางการเงินยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีความแตกต่างกันตามประเภทของการรับรู้ความเสี่ยง ความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวเลข (Numeracy) ความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Interest compounding) ความรู้เกี่ยวกับเงินเฟ้อ (Inflation) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเงิน (Money Illusion) ความรู้เกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) ความรู้เกี่ยวกับผลตอบแทน (Return Volatility) ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market) ความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน (Balanced funds) ความรู้เกี่ยวกับราคาพันธบัตร (Bond Price) และความรู้เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและการลงทุน

ดังนั้นหากบุคคลที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินแล้วเมื่อเผชิญกับความเสี่ยงแล้วจะมีการรับรู้ความเสี่ยงที่แตกต่างกับบุคคลที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน ดังนั้นแล้วสำหรับผู้วางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงแล้วนั้น ประเภทของบุคคลในการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้พื้นฐานทางการเงินจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจของบุคคลที่จะเป็นไปตามเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ ที่กำลังจะวางนโยบายหรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้สามารถจำแนกเป็นสามประการคือ

ประการที่หนึ่ง เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีโดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน

และประการที่สอง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงินและผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเป็นการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความเสี่ยงและระดับความรู้ทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตนเอง (Self assessment) ด้วยการใช้ระดับ Likert Scale 7 ระดับ 1 (น้อยที่สุด) และ 7 (มากที่สุด) เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และการวิเคราะห์ด้วยแบบทดสอบทางความรู้พื้นฐานการเงิน (Measured) ด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการเงินภายใต้กรอบแนวคิดในการวัดความรู้พื้นฐานทางการเงิน ของ Financial Services Authority (1999)

ประชากรและตัวอย่างในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีและกลุ่มของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ไม่มีพื้นฐานทางการเงินดี และมีตัวอย่างในการศึกษา คือ กลุ่มที่หนึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการเงิน เป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี โดยการตอบคำถามทางการเงินและมีคะแนนสูงกว่าระดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาการเงิน ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ เปรียบเทียบกับนักศึกษาของสาขาวิชาระบบสารสนเทศ ชั้นปีที่ 4 โดยมีระดับคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการสำรวจในรูปแบบออนไลน์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงิน พฤติกรรมการรับรู้ความเสี่ยง ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตนเอง และความรู้พื้นฐานทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตามจริง โดยจำแนกบุคคลโดยการรับรู้ความเสี่ยง 3 ประเภท ได้แก่ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) และความรู้ทางการเงินที่วัดโดยจริงตามแบบทดสอบทางการเงิน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวเลข (Numeracy) ความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Interest compounding) ความรู้เกี่ยวกับเงินเฟ้อ (Inflation) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเงิน (Money Illusion) ความรู้เกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) ความรู้เกี่ยวกับผลตอบแทน (Return Volatility) ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market) ความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน (Balanced funds) และความรู้เกี่ยวกับราคาพันธบัตร (Bond Price) ตามกรอบการวัดองค์ความรู้พื้นฐานทางการเงินของ Bannier and Neubert (2016) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะปรับตามบริบทของความรู้พื้นฐานทางการเงินของประเทศไทย เปรียบเทียบกับกรอบความรู้พื้นฐานทางการเงินกำหนดโดย Financial Services Authority (1999) ซึ่งกำหนดความรู้พื้นฐานทางการเงินโดยมี

กรอบแนวคิดทำประการ คือ การพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับตัวเลข ความรู้ทางการเงิน ทักษะเกี่ยวกับ IT ในบริบทของการเงิน การพัฒนาความเข้าใจในพื้นฐานและการใช้เงินในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึง เครดิต และหนี้สิน การเรียนรู้ที่จะเข้าถึง ติความ ตั้งคำถาม ประเมินในข้อมูลและคำแนะนำทางการเงิน การเรียนรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเงินและสิทธิและความรับผิดชอบของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับบริบททางการเงินและการเรียนรู้ที่จะจัดการเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลประโยชน์เพื่อที่จะตัดสินใจเลือกแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการทางการเงิน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น การรับรู้ความเสี่ยงของกลุ่มผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี และการรับรู้ความเสี่ยงของกลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน

ตัวแปรตาม พฤติกรรมทางการเงิน ระดับความรู้ทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตนเอง ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตามจริง ลักษณะของตัวอย่างที่ทำการศึกษา อายุ เพศ รายได้เฉลี่ย

1.4 วิธีในการดำเนินการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีแบบผสม คือ การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการสำรวจข้อมูลการรับรู้ความเสี่ยงของกลุ่มผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี และการรับรู้ความเสี่ยงของกลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน วิเคราะห์เปรียบเทียบกับพฤติกรรมทางการเงินและระดับความรู้ทางการเงิน โดยมีการดำเนินการศึกษาดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสำรวจผ่านคำถามปลายปิดด้วยระบบออนไลน์ โดยมีการคัดเลือกตัวอย่างคือ กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 97 เปรียบเทียบกับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 100 ตัวอย่าง จากนั้นจะทำการจำแนกนักศึกษาวិชาการการเงิน ออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาวิชาการการเงินที่มีความรู้ทางการเงินในระดับดี เป็นนักศึกษาวิชาการการเงินที่มีระดับคะแนนความรู้ทางการเงินมากกว่าค่าเฉลี่ยของความรู้ทางการเงินของกลุ่ม และกลุ่มนักศึกษาวิชาการการเงินที่ไม่มีความรู้ทางการเงินดี คือ นักศึกษาวิชาการการเงินที่มีระดับคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม และแบ่งนักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศ ออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศที่มีความรู้ทางการเงินในระดับดี เป็นนักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศที่มีระดับคะแนนความรู้ทางการเงินมากกว่าค่าเฉลี่ยของความรู้ทางการเงินของกลุ่ม และกลุ่มนักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศที่ไม่มีความรู้ทางการเงินดี คือ นักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศที่มีระดับคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม การคัดเลือกตัวอย่างจะทำการคัดเลือกตัวอย่างที่มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการโดยการตอบคำถาม

ผ่านระบบออนไลน์โดยไม่มีค่าตอบแทน และนักศึกษาสามารถถอนตัวหรือหยุดการสำรวจได้ทันทีผ่านระบบออนไลน์ โดยจะทำการสำรวจและเก็บข้อมูลจริงในนักศึกษาการเงินจำนวน 150 ตัวอย่าง และนักศึกษาวិชาระบบสารสนเทศ 150 ตัวอย่าง และทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยมีเกณฑ์ในการคัดออกของตัวอย่าง คือ การตอบคำถามไม่ครบ หรือการที่อาสาสมัครตัดสินใจยุติก่อนสิ้นสุดการสำรวจออนไลน์ หรือตอบคำถามเพียงบางส่วน โดยแบบสำรวจจะถูกวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงและแม่นยำในการสำรวจ ในส่วนของการศึกษาเชิงคุณภาพจะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกในนักศึกษาการเงินจำนวน 15 ตัวอย่าง และนักศึกษาวิชาระบบสารสนเทศ 15 ตัวอย่าง โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเติมเต็มข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี โดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงินและผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

การนำเสนอและแปรผลข้อมูล

เมื่อสิ้นสุดการศึกษาจะนำผลการศึกษาเสนอในการประชุมวิชาการที่ได้รับการยอมรับในประเทศไทย

1.5 สมมติฐานงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานงานวิจัย คือ

ประการที่หนึ่ง กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเงินมีระดับการรับความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน

และ*ประการที่สอง* ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยง และความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย และ Bannier and Neubert (2016)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจำแนกตามผู้ที่จะนำผลประโยชน์ของการศึกษาไปใช้สองประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง นักศึกษา อาจารย์ ผู้วางแผนหลักสูตรทางการเงินสามารถนำความรู้เกี่ยวกับระดับการรับรู้ความเสี่ยงและระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินใช้ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการเงินธุรกิจ

และประการที่สอง ผู้วางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเงินและรายจ่ายเกี่ยวกับสวัสดิการพื้นฐานของรัฐ ได้แก่ การศึกษา และสาธารณสุขสามารถนำความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินไปใช้ในการวางแผนเพื่อปรับพฤติกรรมทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ การออกในระยะสั้นและระยะยาว การลงทุนบนพื้นฐานของการสะสมมูลค่า และการวางแผนการพัฒนาทุนมนุษย์

1.8 นิยามศัพท์

การศึกษาครั้งนี้มีนิยามศัพท์ดังนี้

พฤติกรรมทางการเงิน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ การบริหารรายได้หรือกระแสเงินสดรับ การก่อหนี้สิน การบริโภค การออม และการลงทุน

พฤติกรรมการรับรู้ความเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจทางการเงินอันเนื่องมาจากทัศนคติทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน โดยสามารถจำแนกเป็น บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) และบุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) ทั้งนี้ พฤติกรรมการรับรู้ความเสี่ยงสามารถประเมินในสองลักษณะ คือ การรับรู้ความเสี่ยงโดยการประเมินตนเอง และการรับรู้ความเสี่ยงโดยการประเมินตามการรับรู้ความเสี่ยงทางการเงินจริง

ความรู้พื้นฐานทางการเงิน หมายถึง ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตนเองหรือความรู้พื้นฐานทางการเงินที่เกิดจากการประเมินตามจริง โดยในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ตามกรอบการวัดองค์ความรู้พื้นฐานทางการเงินของ Bannier and Neubert (2016) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวเลข (Numeracy) ความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Interest compounding) ความรู้เกี่ยวกับเงินเฟ้อ (Inflation) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเงิน (Money Illusion) ความรู้เกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) ความรู้เกี่ยวกับผลตอบแทน (Return Volatility) ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market) ความรู้

เกี่ยวกับงบการเงิน (Balanced funds) ความรู้เกี่ยวกับราคาพันธบัตร (Bond Price) และความรู้เกี่ยวกับราคาพันธบัตร (Bond Price) และความรู้เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและการลงทุน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ จากการศึกษาเกี่ยวกับนิยามของความรู้ทางการเงิน พบว่า ความรู้ทางการเงินเป็นความสามารถส่วนบุคคลที่จะใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการปรับใช้ความรู้ดังกล่าว (Mason and Wilson, 2000) ความรู้ทางการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะของการเป็นองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเงินซึ่งมีความสำคัญสำหรับการทำหน้าที่เป็นปัจจัยที่ทำให้กิจการดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้ความรู้ทางการเงินจะถูกนำไปใช้เกี่ยวกับการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การจัดสรร และการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการดังกล่าวมีเกี่ยวข้องกับระดับความรู้ทางการเงิน ในขณะที่ความรู้ทางการเงินจะมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจและการวางแผนทางการเงินของบุคคลเกี่ยวกับการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงิน โดยเกี่ยวข้องกับความสามารถของบุคคลในการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมแล้วนั้น บุคคลจะใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพในการสรุปการตัดสินใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (Schagen and Lines, 1996; Jennings, Nelson and Boucher, 1997) ดังนั้นแล้ว เพื่อที่จะพัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานทางการเงินในกลุ่มเป้าหมายนั้นจะเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตัดสินใจทางการเงิน และพัฒนาคุณภาพของข้อมูลทางการเงิน

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การที่บุคคลรับและสนองต่อสิ่งเร้ารอบตัวบุคคลนั้น โดยบุคคลสองคนอาจมีความคิดและการตอบสนองต่อตัวกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่อาจมีวิธีการยอมรับตัวกระตุ้นนั้น การเลือกสรร การประมวลผล และการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นที่ได้รับแตกต่างกัน ทั้งนี้ การรับรู้ยังขึ้นอยู่กับความคิดเบื้องหลังเกี่ยวกับพื้นฐานของบุคคลที่แตกต่างกันตาม ค่านิยม ความคาดหวัง ประสบการณ์ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเลือกสรร จัดระบบ และแปลความหมายของสิ่งเร้าที่บุคคลได้รับให้เป็นภาพที่มีความหมาย ตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตน (Ajzen, 1985; Fishbein and Ajzen, 1975; Davis, 1989)

การตอบสนองของบุคคลจะขึ้นอยู่กับ การรับรู้ บุคคลจะมีการตอบสนองต่อการกระตุ้นแตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกันในด้านของปัจจัยภายนอกได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และปัจจัยภายใน ได้แก่ ประสบการณ์ในอดีต ผลกระทบจากกลุ่มคน หรือแรงจูงใจของแต่ละบุคคล ดังนั้นถึงแม้จะเป็นการกระตุ้นที่เหมือนกันแต่ การตอบสนองต่อแรงกระตุ้นดังกล่าวจะแตกต่างกัน ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกัน เช่น การตอบสนองต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกรรมทางการเงินที่ปรับเป็น

ระบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น โดยผู้ที่สะดวกในการทำธุรกรรมออนไลน์นอกจากสถาบันทางการเงินและมีความเข้าใจและตอบสนองต่อเทคโนโลยีได้ดีย่อมปรับพฤติกรรมในการใช้ธุรกรรมทางการเงินออนไลน์มากยิ่งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มของผู้ที่ไม่มีความเข้าใจทางการเงินและไม่สามารถปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีย่อมไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้า คือ การปรับรูปแบบธุรกรรมทางการเงินของสถาบันทางการเงิน ดังนั้นแรงจูงใจต่อสิ่งเร้าจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับพฤติกรรมของบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม การรับรู้ของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากความต้องการและแรงจูงใจของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นบุคคลเองและการรับรู้ของบุคคลจะเป็นตัวควบคุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลันที่ถือได้ว่าเป็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ที่บุคคลควรวางแผนและจัดการ (Ajzen, 1985; Fishbein and Ajzen, 1975)

ลักษณะของการรับรู้ของบุคคลมีลักษณะสำคัญสี่ประการ คือ ประการที่หนึ่ง การรับรู้ของบุคคลเป็นเรื่องของอัตวิสัย เนื่องจาก การตอบสนองต่อสิ่งเร้าเดียวกันของบุคคลที่แตกต่างกันย่อมตอบสนองเหมือนหรือแตกต่างกันตามปัจจัยภายในและภายนอกของแต่ละบุคคล โดยอาจจะยอมรับหรือปฏิเสธต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ ประการที่สอง การรับรู้ของบุคคลเป็นการเลือกสรร การรับรู้ของบุคคลเป็นกระบวนการตอบสนองต่อร่างกายคือสมอง และจิตใจคือความรู้สึก ดังนั้นในแต่ละบุคคลอาจเข้าใจและตีความหมายของสิ่งเร้าได้ในขณะเวลาใดเวลาหนึ่งได้ทั้งหมดขึ้นอยู่กับปริมาณขีดความสามารถในการรับรู้ ความไวต่อการตอบสนองในการเลือกที่จะรับรู้ และกระบวนการต่อต้านการรับรู้ ประการที่สาม การรับรู้ของบุคคลเป็นการรับรู้เป็นระยะเวลาไม่นาน การรับรู้โดยส่วนมากของบุคคลจะเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นกระบวนการคัดสรรและกรองกรองต่อสิ่งกระตุ้นที่ไม่ต้องการออกจากสิ่งที่ต้องการจะตอบสนองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และประการสุดท้าย การรับรู้เป็นลักษณะของการสรุปโดยภาพรวม บุคคลจะรับรู้ต่อสิ่งเร้าหลายอย่างเพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในเวลาเดียวกัน ดังนั้นการแยกความรู้สึกในการรับรู้ต่อสิ่งเร้าแต่ละอย่างจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวเมื่อเกิดความเสี่ยงโดยไม่คาดหมาย โดยการเลือกที่จะรับรู้มีส่วนสำคัญและมีลักษณะดังนี้ คือ การเลือกที่จะเปิดรับข้อมูล การเลือกที่จะสนใจข้อมูล การเลือกที่จะต่อต้านข้อมูล การเลือกที่จะปิดกั้นข้อมูล การเลือกที่จะตีความข้อมูล การเลือกที่จะจดจำข้อมูล และการเลือกที่จะบิดเบือนข้อมูล ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตใจที่เกิดขึ้นโดยการเปิดรับตัวกระตุ้น การประมวลความรู้สึกที่เกิดจากการรับรู้ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ได้แก่ ความเต็มใจในการรับรู้ ความมั่นคงในการรับรู้ นิสัยการรับรู้ ความระมัดระวังและความมั่นใจในการรับรู้ ความตั้งใจในการรับรู้ โครงสร้างจิตใจในการรับรู้ ความคุ้นเคยกับสิ่งที่ได้รับรู้ ความคาดหวังจากการรับรู้ ประสบการณ์ในอดีต อารมณ์ของบุคคล ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม (Ajzen, 1985; Fishbein and Ajzen, 1975; Davis, 1989)

การรับรู้ความเสี่ยง หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความเสี่ยงที่บุคคลจะเผชิญในการตัดสินใจ โดยความสามารถในการยอมรับและตอบสนองต่อความเสี่ยงมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลส่งผลทำให้พฤติกรรมที่ตอบสนองต่อความเสี่ยงมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล การที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือ

ตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนในบริบทของความเสี่ยงส่งผลทำให้เกิดการตอบสนองที่แตกต่างกัน โดยปัจจัยที่ส่งผลทำให้กระบวนการตัดสินใจของบุคคลไม่แน่นอนนั้นขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับความเสี่ยงซึ่งบุคคลอาจจะประเมินระดับความเสี่ยงด้วยตนเองหรือสามารถจะประเมินระดับความเสี่ยงผ่านเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบวัดระดับการยอมรับความเสี่ยงในการลงทุนได้

2.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยง พบว่าประเภทของการรับรู้ความเสี่ยงมีความหลากหลายแต่มีแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน (Demirdogen et al., 2010) โดยสรุปแล้วความเสี่ยงสามารถแบ่งเป็นความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ความเสี่ยงทางด้านสังคม ความเสี่ยงด้านจิตใจ ความเสี่ยงด้านเวลา (Demirdogen et al., 2010) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแบบข้างต้นเป็นการใช้กลุ่มตัวแปรที่พัฒนาโดย Littler and Melanthiou (2006) เพื่อค้นหาการรับรู้ความเสี่ยงของบุคคล โดยใช้ตัวแปรความเสี่ยง 6 ประเภท คือ เวลา (Time) การเงิน (Financial) สังคม (Social) การดำเนินงาน (Performance) จิตใจ (Psychological) และความปลอดภัย (Security)

การศึกษาถึงผลกระทบของความรู้พื้นฐานทางการเงินด้วยตนเองและความรู้พื้นฐานทางการเงินด้วยการประเมินมีความแตกต่างกันในการกำหนดพฤติกรรมทางการเงินของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาที่จะตัดสินใจทางการเงินเกี่ยวกับการศึกษาและการดูแลสุขภาพ (Allgood and Walstad, 2016) แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยที่จะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญในการตัดสินใจทางการเงินคือ การรับรู้ความเสี่ยง โดยการรับรู้ความเสี่ยงของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันจะส่งผลทำให้ระยะเวลา รูปแบบ และวิธีการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมทางการเงินของบุคคลแตกต่างกัน (Dohmen and others, 2011) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินแล้ว พฤติกรรมของผู้บริโภคทางการเงินที่สำคัญคือ การตัดสินใจเลือกที่จะใช้เงินสดหรือบัตรเครดิตมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในกลุ่มของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินที่ดีจะมีการตอบสนองต่อความเสี่ยงในลักษณะที่ไม่ชื่นชอบความเสี่ยง และจะอาศัยการวางแผนทางการเงินเพื่อที่จะลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกทางการเงิน (Dick and Jaroszek, 2013)

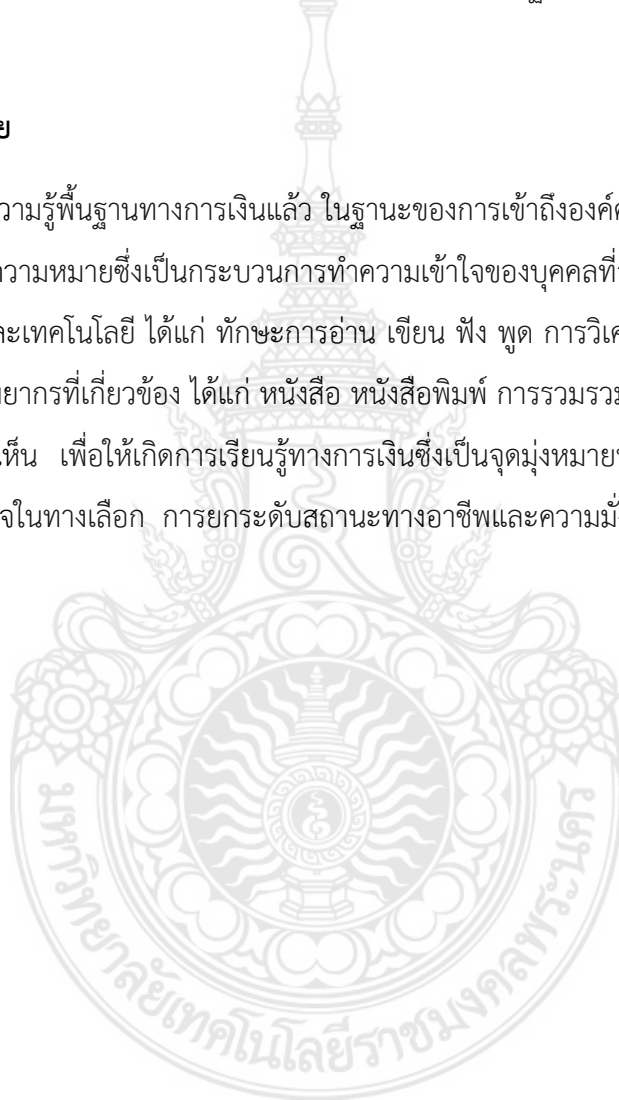
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

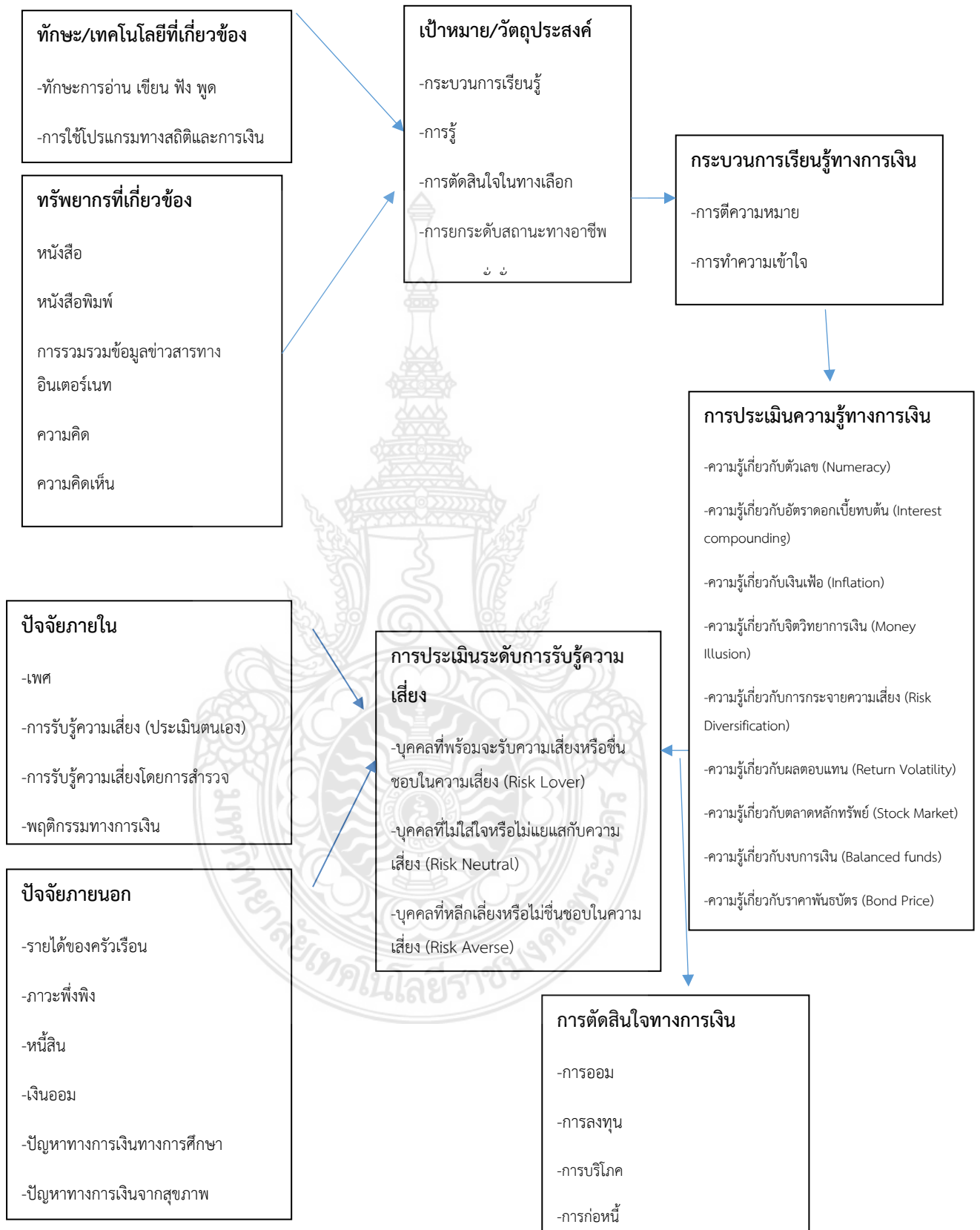
การศึกษาครั้งนี้ใช้ทฤษฎีการจำแนกบุคคลตามการรับความเสี่ยง จากการประเมินผลการรับรู้ความเสี่ยง และใช้แบบทดสอบความรู้ทางการเงินโดยการประเมินตนเองและการประเมินจากแบบประเมินผลความรู้ทางการเงิน และทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาการเงิน และนักศึกษาที่ไม่ใช่ นักศึกษาทางการเงิน ได้แก่ นักศึกษาสารสนเทศที่ได้เรียนวิชาการเงินพื้นฐานเรียบร้อยแล้ว คือ วิชาการเงิน ธุรกิจ

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เมื่อพิจารณาถึงความรู้พื้นฐานทางการเงินแล้ว ในฐานะของการเข้าถึงองค์ความรู้ดังกล่าวกระบวนการนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ความหมายซึ่งเป็นกระบวนการทำความเข้าใจของบุคคลที่อาศัยองค์ประกอบหลักสองประการ คือ ทักษะและเทคโนโลยี ได้แก่ ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง พูด การวิเคราะห์ การใช้โปรแกรมทางสถิติและการเงิน และทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์ การรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต ความคิด ความคิดเห็น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางการเงินซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางคือ กระบวนการเรียนรู้ การรู้ การตัดสินใจในทางเลือก การยกระดับสถานะทางอาชีพและความมั่งคั่ง การสร้างข้อสรุป การสร้างการเปรียบเทียบ

แผนภาพที่ 3-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย และ Bannier and Neubert (2016)

การวัดความรู้ทางการเงินสามารถวัดได้จากการประเมินตามหัวข้อทางการเงิน 10 หัวข้อ ด้วยคำถาม กำหนดสถานการณ์และให้ผู้ตอบแบบสำรวจวิเคราะห์สถานการณ์จากนั้นจึงตอบคำถามจำกัดความคิด มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ด้วยการเลือกทางเลือก 4 ทางเลือก โดยในตัวเลือกดังกล่าว 3 ทางเลือกจะเป็นคำตอบที่เป็นไปได้ทั้งหมด และทางเลือกที่ 4 เป็นทางเลือกที่ผู้ตอบแบบสำรวจไม่ทราบหรือไม่มีความรู้ในด้านนั้นจึงไม่เลือกตอบ ถ้าหากผู้ตอบแบบสำรวจเลือกทางเลือกที่ถูกต้องจะได้คะแนน 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิดจะได้คะแนน 0 คะแนน รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ และจะมีคะแนนต่ำสุด คือ 0 คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ 10 คะแนน ถ้าหากผู้สำรวจทำแบบประเมินความรู้ทางการเงินผิดทั้งหมด หรือถูกทั้งหมดตามลำดับ

ตารางที่ 3-1 แบบการประเมินความรู้ทางการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน

หัวข้อการประเมิน	สถานการณ์	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้เกี่ยวกับตัวเลข (Numeracy)	ถ้าสมมติให้ท่านมีเงินเก็บอยู่ในบัญชีออมทรัพย์จำนวน 100 บาท อัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี และคุณทิ้งเงินเก็บนี้ไว้ในธนาคารเป็นระยะเวลา 5 ปี	เงินในบัญชีของท่านจะมีค่าเท่าใดหลังจาก 5 ปี	ก. มากกว่า 102 บาท ข. เท่ากับ 102 บาท ค. น้อยกว่า 102 บาท ง. ไม่ทราบ	ก. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Interest compounding)	ถ้าสมมติให้ท่านมีเงินเก็บอยู่ในบัญชีออมทรัพย์จำนวน 100 บาท อัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อปี และคุณทิ้งเงินเก็บนี้ไว้ในธนาคารเป็นระยะเวลา 5 ปี	เงินในบัญชีของท่านจะมีค่าเท่าใดหลังจาก 5 ปี	ก. มากกว่า 200 บาท ข. เท่ากับ 200 บาท ค. น้อยกว่า 200 บาท ง. ไม่ทราบ	ก. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับเงินเฟ้อ (Inflation)	สมมติให้บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของท่านมีอัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี และอัตราเงินเฟ้อคิดเป็นร้อยละ 2 ต่อปี	คุณสามารถซื้อของได้หรือไม่เมื่อผ่านไป 1 ปี	ก. มากกว่า ข. เท่าเดิมในปัจจุบัน ค. น้อยกว่า ง. ไม่ทราบ	ค. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเงิน (Money Illusion)	ถ้าสมมติให้ในปี พ.ศ. 2562 รายได้ของท่านเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของรายได้เดิม และราคาสินค้าโดยรวมก็ขึ้นเป็นสองเท่าของราคาเดิม	คุณสามารถซื้อสินค้าด้วยรายได้ในปี พ.ศ. 2561 อย่างไร	ก. มากกว่าในปัจจุบัน ข. เท่าเดิมในปัจจุบัน ค. น้อยกว่าในปัจจุบัน ง. ไม่ทราบ	ข. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification)	การลงทุนในหุ้นเพียงอย่างเดียวมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในกองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity Mutual Fund)	คุณคิดว่าสถานการณ์ดังกล่าวถูกต้องหรือไม่	ก. ถูก ข. ผิด ค. เห็นด้วยบางส่วน ง. ไม่ทราบ	ข. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับผลตอบแทน (Return Volatility)	การลงทุนในปี พ.ศ. 2562 มีความแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน	คุณคิดว่าทางเลือกใดให้ผลตอบแทนสูงสุด	ก. ฝากบัญชีออมทรัพย์ ข. ซื้อพันธบัตร ค. ซื้อหุ้น ง. ไม่ทราบ	ค. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน

ตารางที่ 3-1 แบบการประเมินความรู้ทางการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สถานการณ์	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market)	ตลาดหลักทรัพย์เป็นหนึ่งในทางเลือกที่สำคัญของนักลงทุน	คุณคิดว่าบทบาทของตลาดหลักทรัพย์คืออะไร	ก. ตลาดหลักทรัพย์พยากรณ์ผลได้จากหุ้น ข. ตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมูลค่าของหุ้น ค. ตลาดหลักทรัพย์เป็นการที่อุปสงค์และอุปทานต่อตราสารทุนตรงกัน ง. ไม่ทราบ	ค. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับกองทุนรวมผสม (Balanced funds)	กองทุนรวมผสมเป็นหนึ่งในทางเลือกที่สำคัญในการตัดสินใจลงทุน	ข้อความต่อไปนี้ถูกต้อง	ก. ถ้าคุณลงทุนในกองทุนรวมผสมแล้วภายในระยะเวลาปีแรกจะไม่สามารถถอนเงินจากการลงทุนนี้ได้ ข. การลงทุนในกองทุนรวมผสมเป็นการลงทุนในสินทรัพย์หลายระดับ เช่น หุ้น และพันธบัตร ค. การลงทุนในกองทุนรวมผสมนั้นจะประกันอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งขึ้นอยู่กับอดีตผลประกอบการ ง. ผิดทุกข้อ	ข. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับราคาพันธบัตร (Bond Price)	ในการลงทุนพันธบัตรจำเป็นต้องพิจารณาราคาของพันธบัตรที่จะตัดสินใจลงทุน	ราคาของพันธบัตรที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Fixed coupon bond price) จะตอบสนองต่อการลดลงของอัตราดอกเบี้ยอย่างไร	ก. ราคาพันธบัตรเพิ่มขึ้น ข. ราคาพันธบัตรคงที่ ค. ราคาพันธบัตรลดลง ง. ไม่ทราบ	ก. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน
ความรู้เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและการลงทุน	ภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อการปรับตัวของหลักทรัพย์ทางการเงิน	ท่านคิดว่าในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอยท่านควรลงทุนอย่างไร	ก. ตราสารทุน เช่น หุ้น ข. ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ ค. ตราสารอนุพันธ์ เช่น SWAP ง. ไม่ทราบ	ก. ได้ 1 คะแนน ตัวเลือกอื่น 0 คะแนน

ที่มา: ผู้วิจัย และ Banner and Neubert (2016)

การวัดพฤติกรรมทางการเงินสามารถวัดได้จากคำถามจำนวน 10 ข้อ ด้วยคำถามกำหนดสถานการณ์ และให้ผู้ตอบแบบสำรวจวิเคราะห์สถานการณ์จากนั้นจึงตอบคำถามจำกัดความคิด คำตอบจะมีความเป็นไปได้ทั้งหมด แต่จะมีการให้คะแนนตามพฤติกรรมทางการเงินที่มีความเสี่ยงจากน้อย ไปถึงความเสี่ยงมาก ด้วยการเลือกทางเลือก 4 ทางเลือก ถ้าหากผู้ตอบแบบสำรวจเลือกทางเลือกที่มีพฤติกรรมเสี่ยงน้อย จะได้ 4 คะแนน โดยเรียงลำดับ คือ ก. 4 คะแนน ข. 3 คะแนน ค. 2 คะแนน และ ง. 1 คะแนน รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ และจะมีคะแนนต่ำสุด คือ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ 40 คะแนน

ตารางที่ 3-2 แบบการประเมินพฤติกรรมทางการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน

หัวข้อการประเมิน	สถานการณ์	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
แหล่งที่มาของเงิน	กระแสเงินสดรับเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญ	ปัจจุบันท่านมีเงินรับด้วยตนเองที่ได้จากการทำงาน ผลตอบแทนในการถือครองสินทรัพย์	ก. มีเงินรับเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน ข. มีเงินรับแต่ไม่แน่นอน ค. ไม่มีเงินรับด้วยตนเอง แต่มีเงินรับจากผู้อื่น ง. ไม่มีเงินรับ	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
พฤติกรรมการออม	การออมเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต	เมื่อสิ้นเดือนของแต่ละเดือน ท่านจะมีเงินเก็บที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	ก. มีเงินเหลือมากกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ข. มีเงินเหลือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ ค. ไม่มีเงินเหลือและไม่มีหนี้สิน ง. ไม่มีเงินเหลือ จำเป็นต้องกู้ยืมเงิน	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
การบริหารรายจ่าย	การวางแผนการเงินเกี่ยวกับการบริหารรายจ่ายเป็นสิ่งสำคัญ	ในการใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากซึ่งอาจจะมากกว่าเงินออมหรือเป็นเงินที่เป็นสัดส่วนมากเมื่อเทียบกับรายได้ของท่าน เช่น การใช้จ่ายเงินค่าเช่า การซื้อรถจักรยานยนต์ ท่านจะทำอย่างไรต่อไป	ก. วางแผนระยะสั้น ตั้งเป้าหมายเงินที่จะเก็บ และเก็บเงินอย่างมีวินัย ข. วางแผนการเงิน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น หากไม่พอจำเป็นต้องกู้ยืมก็จะวางแผนการคืนเงินกู้ ค. ไม่วางแผนการเงิน แต่จะดูเงินที่จะได้มาในอนาคตพิจารณากับความจำเป็นที่จะต้องซื้อ ง. ไม่วางแผนการเงิน ใช้จ่ายตามที่จำเป็นในปัจจุบัน หากเกิดหนี้สินค่อยหาเงินมาจ่าย	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน

ตารางที่ 3-2 แบบการประเมินพฤติกรรมการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สถานการณ์	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
การวางแผนค่าใช้จ่าย	การวางแผนการใช้จ่ายเงินเป็นสิ่งสำคัญ	เมื่อพิจารณาถึงรายจ่ายของท่านแล้ว ท่านจัดการรายจ่ายอย่างไร	ก.วางแผนการใช้จ่ายเงินทำบัญชีรายจ่าย ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ข.วางแผนการใช้จ่ายเงิน แต่มีบางครั้งที่ไม่เป็นไปตามแผน ค.ไม่วางแผนการใช้จ่ายเงิน แต่ควบคุมการจ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็น ง.ไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินใช้จ่ายเงินตามที่ต้องการ	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
การจัดการหนี้สิน	หนี้สินเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการและการวางแผนทางการเงิน	ท่านมีการจัดการหนี้สินอย่างไร	ก. หนี้สินก่อให้เกิดรายได้เป็นหนี้สินที่ใช้ในการดำเนินชีวิตและการลงทุน จำเป็นต้องมีการวางแผนในการชำระหนี้สินพิจารณารายได้ที่คาดว่าจะได้รับและรายจ่ายที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต ข. หนี้สินเป็นภาระทางการเงินแต่ถ้ามีการวางแผนในการจัดการต้นทุนเงินลงทุนจากหนี้สินและมีการใช้เงินจากหนี้สินอย่างถูกต้อง หนี้สินก็จะเป็นหนี้สินที่จัดการได้ ค. หนี้สินเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมีควรมีการวางแผนทางการเงินให้มีความเหมาะสมระหว่างรายได้และรายจ่าย ง. หนี้สินไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงถ้ามีก็ใช้หนี้ไปตามกำหนด ถ้าไม่มีเป็นสิ่งที่ดี	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
การลงทุน	“การลงทุนมีความเสี่ยงโปรดใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจลงทุน”	ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการลงทุน	ก. การลงทุนเป็นเรื่องของความคิด วิธีการ และการตัดสินใจ จำเป็นต้องพิจารณาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ก่อนที่จะตัดสินใจลงทุน ข. การลงทุนเป็นเรื่องของผลตอบแทน และความเสี่ยง ดังนั้นหากมีการวิเคราะห์ที่ดี ก็ จะลงทุนได้ ค. การลงทุนเป็นโอกาสในการแสวงหารายได้ในอนาคต จำเป็นต้องลงทุน ง. หากลงทุนได้ก็ต้องลงทุน	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน

ตารางที่ 3-2 แบบการประเมินพฤติกรรมการเงินและเกณฑ์ในการประเมิน (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สถานการณ์	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
ความเสี่ยง	“การลงทุนมีความเสี่ยง โปรดใช้ วิจรรย์ญาณก่อนตัดสินใจลงทุน”	ท่านมีความเห็นอย่างไร ต่อความเสี่ยงในการ ลงทุน	ก. การลงทุนย่อมมีความเสี่ยง ผลตอบแทนอาจได้หรือเสียก็ ได้ ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของ หลักทรัพย์ ข. การลงทุนมีทั้งปัจจัย ภายในและภายนอก การ วิเคราะห์หรือมีความรู้ทาง การเงินย่อมสามารถลงทุนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ค. ความเสี่ยงจากการลงทุน สามารถจัดการได้ ดังนั้นการ ลงทุนสามารถทำได้หาก พิจารณาความเสี่ยง ง. สามารถลงทุนใน หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง จะได้ผลตอบแทนที่สูงที่สุด	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
ผลตอบแทนและความ เสี่ยง	หากท่านลงทุนแล้ว ผลตอบแทนไม่เป็นไป ตามคาดหวังหรือขาดทุน	ท่านคิดว่าอะไรคือสาเหตุ ของความขาดทุน	ก. การตัดสินใจที่ผิดพลาด ของตัวผู้ลงทุนเอง ข. ความไม่แน่นอนของตลาด และภาวะการณ์ลงทุน ค. ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และ การเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ง. เศรษฐกิจถดถอย	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
การบริโภคและความ เสี่ยง	การได้ไปท่องเที่ยวต่างประเทศแบบ หรูหราถือว่าเป็นความใฝ่ฝันของคุณที่ เก็บหอมรอมริบมานานหลายปี ทว่าก่อน จองโปรแกรมท่องเที่ยว คุณโดนเลิกจ้าง กะทันหันจากนโยบายลดจำนวนพนักงาน ของบริษัทจากผลกระทบของเศรษฐกิจ ตกต่ำ	คุณจะตัดสินใจอย่างไร	ก. ยกเลิกโปรแกรมท่องเที่ยว จนกว่าจะหางานใหม่ได้ ข. เปลี่ยนแผนท่องเที่ยว ไป แบบประหยัดแทน ค. จองโปรแกรมเที่ยว หา งานที่มีรายได้ระยะสั้น ถ้า ไม่ได้ก็ไปเที่ยวก่อนใช้เงินเก็บ ง. จองโปรแกรมและไปเที่ยว ตามเดิม กลับมาค่อยว่ากัน	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน
ทางเลือกทางการเงิน	ในการสมัครงาน ผู้จัดการแผนกบุคคล และทรัพยากรมนุษย์ให้คุณเลือกหลังจาก สัมภาษณ์งานผ่านแล้ว โดยมีเงื่อนไข ระหว่าง ให้รับผลตอบแทนเป็นเงินเดือนที่ แน่นอน หรือรับเงินเดือนน้อยหน่อยแต่มี ค่านายหน้าตามผลงานยอดขายที่ทำได้ ง. ไม่สามารถตัดสินใจได้	คุณจะเลือกรับ ผลตอบแทนแบบใด	ก. เอรายได้แน่นอนดีกว่า เลือกรับเงินเดือนเป็นหลัก ค่า นายหน้านิดหน่อย ข. เลือกแบบสมดุลง รับ เงินเดือนครึ่งหนึ่ง ค่านายหน้า อีกครั้งหนึ่ง ค. เลือกรับรายได้ตามผลงาน เน้นค่านายหน้าเป็นหลัก เงินเดือนเล็กน้อย	ก. ได้ 4 คะแนน ข. ได้ 3 คะแนน ค. ได้ 2 คะแนน ง. ได้ 1 คะแนน

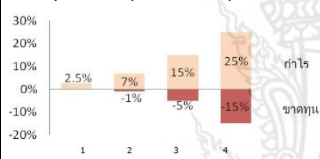
ที่มา: ผู้วิจัย

การวัดระดับความเสี่ยงโดยการใช้แบบสำรวจ ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้แบบประเมินความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน โดยสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. วัดได้จากคำถามจำนวน 12 ข้อ ด้วยคำถามกำหนดสถานการณ์และให้ผู้ตอบแบบสำรวจวิเคราะห์สถานการณ์จากนั้นจึงตอบคำถามจำกัดความคิด คำตอบจะมีความเป็นไปได้ทั้งหมด แต่จะมีการให้การรับรู้ความเสี่ยงทางการเงินที่มีความเสี่ยงจากมาก ไปถึงความเสี่ยงน้อย ด้วยการเลือกทางเลือก 4 ทางเลือก ถ้าหากผู้ตอบแบบสำรวจเลือกทางเลือกที่มีพฤติกรรมเสี่ยงน้อย จะได้ 4 คะแนน โดยเรียงลำดับ คือ ก. 1 คะแนน ข. 2 คะแนน ค. 3 คะแนน และ ง. 4 คะแนน รวมทั้งสิ้น 9 ข้อ คือ ข้อที่ 1-3 ข้อที่ 5-10 ส่วนข้อที่ 4 เป็นข้อเลือกได้หลายคำตอบ จะพิจารณาคะแนนจากการเลือกข้อที่ได้คะแนนที่สูงสุด ข้อที่ 11-12 ไม่ได้นำมาคิดคะแนน ดังนั้น และจะมีคะแนนต่ำสุด คือ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ 40 คะแนน

ตารางที่ 3-3 แบบการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงและเกณฑ์ในการประเมิน

หัวข้อการประเมิน	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
อายุ	ปัจจุบันท่านอายุเท่าใด	ก. มากกว่า 55 ปี ข. 45 – 55 ปี ค. 35 – 44 ปี ง. น้อยกว่า 35 ปี	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
ภาระทางการเงิน	ปัจจุบันท่านมีภาระทางการเงินและค่าใช้จ่ายประจำ เช่น ค่าผ่อนบ้าน รถ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าเลี้ยงดูครอบครัวเป็นสัดส่วนเท่าใด	ก. มากกว่าร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมด ข. ระหว่างร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมด ค. ระหว่างร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมด ง. น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายได้ทั้งหมด	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
สถานภาพทางการเงิน	ท่านมีสถานภาพทางการเงินในปัจจุบันอย่างไร	ก. มีทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้สิน ข. มีทรัพย์สินเท่ากับหนี้สิน ค. มีทรัพย์สินมากกว่าหนี้สิน ง. มีความมั่นใจว่ามีเงินออมหรือเงินลงทุนเพียงพอสำหรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุแล้ว	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
ประสบการณ์การลงทุน	ท่านเคยมีประสบการณ์ หรือมีความรู้ในการลงทุนในทรัพย์สินกลุ่มใดต่อไปนี้บ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	ก. เงินฝากธนาคาร ข. พันธบัตรรัฐบาล หรือกองทุนรวมพันธบัตรรัฐบาล ค. หุ้นกู้ หรือกองทุนรวมตราสารหนี้ ง. หุ้นสามัญ หรือกองทุนรวมหุ้น หรือสินทรัพย์อื่นที่มีความเสี่ยงสูง	ตอบได้หลายตัวเลือก คะแนนพิจารณาจากตัวเลือกที่มีคะแนนสูงสุด ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน

ตารางที่ 3-3 แบบการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงและเกณฑ์ในการประเมิน (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
การจัดการการเงินลงทุน	ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะไม่มีเงินจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนนี้	ก. ไม่เกิน 1 ปี ข. 1 ถึง 3 ปี ค. 3 ถึง 5 ปี ง. มากกว่า 5 ปี	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
วัตถุประสงค์การลงทุน	วัตถุประสงค์หลักในการลงทุนของท่านคือ	ก. เน้นเงินต้นต้องปลอดภัยและได้รับผลตอบแทนสม่ำเสมอแต่ต่ำได้ ข. เน้นโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นได้บ้าง ค. เน้นโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นได้มากขึ้น ง. เน้นผลตอบแทนสูงสุดในระยะยาว แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นส่วนใหญ่ได้	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
ผลตอบแทนและการลงทุน	เมื่อพิจารณาารูปแสดงตัวอย่าง ผลตอบแทนของกลุ่มการลงทุนที่อาจเกิดขึ้นด้านล่าง ท่านเต็มใจที่จะลงทุนในกลุ่มการลงทุนใด มากที่สุด 	ก. กลุ่มการลงทุนที่ 1 มีโอกาสได้รับผลตอบแทน 2.5% โดยไม่ขาดทุนเลย ข. กลุ่มการลงทุนที่ 2 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 7% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 1% ค. กลุ่มการลงทุนที่ 3 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 15% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 5% ง. กลุ่มการลงทุนที่ 4 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 25% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 15%	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
ผลตอบแทนและความเสี่ยงในการลงทุน	ถ้าท่านเลือกลงทุนในทรัพย์สินที่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนมาก แต่มีโอกาขาดทุนสูงด้วยเช่นกัน ท่านจะรู้สึกอย่างไร	ก. กังวลและตื่นตระหนกกลัวขาดทุน ข. ไม่สบายใจแต่พอเข้าใจได้บ้าง ค. เข้าใจและรับความผันผวนได้ในระดับหนึ่ง ง. ไม่กังวลกับโอกาสขาดทุนสูง และหวังกับผลตอบแทนที่อาจจะได้รับสูงขึ้น	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
การรับความเสี่ยงจากการขาดทุนในการลงทุน	ท่านจะรู้สึกกังวล/รับไม่ได้ เมื่อมูลค่าเงินลงทุนของท่านมีการปรับตัวลดลงในสัดส่วนเท่าใด	ก. 5% หรือน้อยกว่า ข. มากกว่า 5%-10% ค. มากกว่า 10%-20% ง. มากกว่า 20% ขึ้นไป	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน
การรับความเสี่ยงจากการขาดทุนในการลงทุน	หากปีที่แล้วท่านลงทุนไป 100,000 บาท ปีนี้ท่านพบว่ามูลค่าเงินลงทุนลดลงเหลือ 85,000 บาท ท่านจะทำอย่างไร	ก. ตกใจ และต้องการขายการลงทุนที่เหลือทิ้ง ข. กังวลใจ และจะปรับเปลี่ยนการลงทุนบางส่วนไปในทรัพย์สินที่เสี่ยงน้อยลง ค. อดทนถือต่อไปได้ และรอผลตอบแทนปรับตัวกลับมา ง. ยังมั่นใจ เพราะเข้าใจว่าต้องลงทุนระยะยาว และจะเพิ่มเงินลงทุนในแบบเดิมเพื่อเฉลี่ยต้นทุน	ก. ได้ 1 คะแนน ข. ได้ 2 คะแนน ค. ได้ 3 คะแนน ง. ได้ 4 คะแนน

ตารางที่ 3-3 แบบการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงและเกณฑ์ในการประเมิน (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คำถาม	ทางเลือก	เกณฑ์การประเมิน
การลงทุนในตราสารอนุพันธ์	หากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์และหุ้นกู้อนุพันธ์ประสบความสำเร็จ ท่านจะได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงมาก แต่หากการลงทุน ท่านอาจจะสูญเสียเงินลงทุนทั้งหมด และอาจต้องลงเงินชดเชยเพิ่มบางส่วน ท่านยอมรับได้เพียงใด	ก. ได้ ข. ได้บ้าง ค. ไม่ได้ ง. ไม่ทราบ	ไม่คิดคะแนน
การลงทุนต่างประเทศ	นอกเหนือจากความเสี่ยงในการลงทุนแล้ว ท่านสามารถรับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้เพียงใด	ก. ได้ ข. ได้บ้าง ค. ไม่ได้ ง. ไม่ทราบ	ไม่คิดคะแนน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการ ก,ล,ต,

การวัดระดับความเสี่ยงโดยการสำรวจตนเอง เป็นการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเองโดยการพิจารณาจากระดับการยอมรับความเสี่ยงของตนเองโดยใช้มาตราวัด Likert 7 ระดับ คือ

ระดับ 1 ยอมรับความเสี่ยงน้อยที่สุด ระดับ 4 ยอมรับความเสี่ยงปานกลาง และระดับ 7 ยอมรับความเสี่ยงมากที่สุด โดยมีข้อความข้อที่ 13. คือ

ถ้าหากให้ท่านประเมินระดับความเสี่ยงของท่านเอง โดยที่

ระดับคะแนน 7 หรือมากกว่า 7 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่ชื่นชอบความเสี่ยงมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่รู้สึกเฉย ๆ กับความเสี่ยง

ระดับคะแนน 3 หรือน้อยกว่า 3 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่ไม่ชื่นชอบความเสี่ยง

ท่านจะประเมินความเสี่ยงของท่านเองอย่างไร

←							→
1	2	3	4	5	6	7	

นอกจากนั้นแล้วในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจะเป็นข้อความเกี่ยวกับเพศ ระดับรายได้ต่อเดือน เงินออมต่อเดือน ภาวะหนี้สิน ภาวะพึ่งพิง การมีปัญหาทางการเงินที่เกิดจากค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา และการมีปัญหาทางการเงินที่เกิดจากค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข

3.2 สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้คือ สมมติฐานหลัก มีความแตกต่างกันระหว่างการประเมินความรู้ทางการเงินของนักศึกษาที่ประเมินด้วยตนเองและประเมินด้วยแบบทดสอบ ต่อสมมติฐานรองคือ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อความรู้พื้นฐานทางการเงินที่แท้จริงที่ประเมินโดยแบบทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเงิน แต่จะส่งผลต่อความรู้ทางการเงินด้วยการประเมินผลตนเอง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร ตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์โดยการใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการเงิน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 100 ตัวอย่าง และทำการศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศชั้นปีที่ 4 จำนวน 100 ตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึกเลือกเป้าหมายจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจง 15 ตัวอย่าง โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบสอบถามสำรวจและประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงิน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกถึงการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงิน ในส่วนของการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นการสร้างแบบสอบถามและสัมภาษณ์และทำการเก็บตัวอย่างเพื่อทดสอบความเที่ยงตรง แม่นยำ และความสามารถในการจำแนกของแบบสอบถาม และความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกตัวอย่างจากนักศึกษาสาขาวิชาการเงิน คือ ได้ลงทะเบียนวิชาหลักที่เกี่ยวข้องกับการเงินและผ่านการประเมินผลการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของการลงทะเบียนในรายวิชาการเกี่ยวกับสาขาวิชาการเงินและยังคงมีสภาพนักศึกษาปกติ และในส่วนของนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศนั้นมีเกณฑ์ คือ ได้ลงทะเบียนวิชาหลักที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและผ่านการประเมินผลการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของการลงทะเบียนในรายวิชาการเกี่ยวกับสาขาวิชาสารสนเทศและยังคงมีสภาพนักศึกษาปกติ ในส่วนของเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ มีคะแนนการรับรู้ความเสี่ยงในระดับสูงที่สุดของแต่ละประเภทการรับรู้ความเสี่ยง ได้แก่ การรับรู้ความเสี่ยงแบบชอบความเสี่ยง (Risk Lover) จำนวน 5 ตัวอย่าง การรับรู้ความเสี่ยงแบบไม่ชอบความเสี่ยง (Risk Averse) จำนวน 5 ตัวอย่าง และการรับรู้ความเสี่ยงแบบไม่สนใจความเสี่ยง (Risk Neutral) จำนวน 5 ตัวอย่าง

ตารางที่ 3-4 ตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
นักศึกษาสาขาวิชาการเงิน ชั้นปีที่ 4	100	แบบสำรวจและประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงิน
นักศึกษาสาขาวิชาระบบสารสนเทศชั้นปีที่ 4	100	
นักศึกษาสาขาวิชาการเงินหรือสารสนเทศชั้นปีที่ 4	30	แบบสัมภาษณ์เชิงลึกถึงการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงิน

การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยในส่วนของ แบบสำรวจและประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงิน ความรู้พื้นฐานทางการเงิน จำนวน 10 ข้อ พฤติกรรมทางการเงิน จำนวน 10 ข้อ และการรับรู้ความเสี่ยงจำนวน 10 ข้อ มีค่าสถิติทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ Cronbach's Alpha ตามข้อคำถามที่ผ่านการปรับส่วนเบี่ยงเบนแล้ว (Based on Standardized Items) เท่ากับ 0.846 และมีค่าสถิติทดสอบ Friedman's Chi-Square ระหว่างข้อคำถามเท่ากับ 427.825 มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 และ ค่าสถิติ Tukey's Test for Non-additivity ที่เกี่ยวข้องกับการตัดออกและเพิ่มเข้าของจำนวนข้อคำถาม 270.622 มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 นั้นหมายความว่าในส่วนของความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นไปตามหลักสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ข้อมูลลักษณะพื้นฐานของประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการรับรู้ความเสี่ยงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และปัจจัยอื่น ๆ ทางคุณภาพที่จะส่งผลกระทบต่อตัวแปรในแบบจำลอง ข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถหาได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเชิงลึกในกลุ่มตัวแทนของการรับรู้ความเสี่ยงและส่วนข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มตัวอย่างในหัวข้อคือ

ตารางที่ 3-5 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้พื้นฐานทางการเงิน และเกณฑ์ในการประเมิน

หัวข้อการประเมิน	คำถาม	เกณฑ์การประเมิน
การวางแผนการเงินและการบริโภค	ท่านคิดว่าการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริโภค ออม หรือลงทุนหรือไม่	พิจารณารูปแบบการบริโภค และการวางแผนการเงิน
การบริหารความเสี่ยงการเงินส่วนบุคคล	ท่านคิดอย่างไรเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงินส่วนบุคคล	พิจารณาการวางแผนการเงินและการบริหารความเสี่ยง
ประเภทความเสี่ยงของบุคคลและการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง	ท่านคิดว่าท่านเป็นบุคคลใดระหว่าง บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสียหาย (Risk Neutral) หรือบุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover)	เหตุผลการประเมินความเสี่ยงในแต่ละประเภทของบุคคล
การลงทุนและความเสี่ยง	“การลงทุนมีความเสี่ยง โปรดใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจลงทุน” ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวนี้	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนและความเสี่ยง
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเงิน	ท่านคิดว่าปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ย เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ
การวางแผนทางการเงิน	ถ้าหากให้ท่านนึกไปถึงอนาคตข้างหน้าอีก 1 ปี 5 ปี และ 10 ปี ตามลำดับ ท่านจะวางแผนใช้เงิน หาเงิน และลงทุนอย่างไร	เป้าหมายทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน
การจัดสรรเงิน	ถ้าท่านโชคดีถูกล็อตเตอรี่ได้เงินรางวัล 500,000 บาท ท่านจะมีแนวทางในการจัดสรรเงินนั้นอย่างไร	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงิน
การลงทุนและความเสี่ยง	เพื่อนของคุณที่เก่งด้านการค้าที่ดิน มาชวนลงทุนซื้อที่ดินด้วยกัน และคาดว่าราคามีโอกาสจะเพิ่มจากตารางเวลา 20,000 บาท เป็น 40,000 บาท ในอีก 1 ปีข้างหน้า แต่ก็มีโอกาสที่ราคาจะไม่เพิ่มขึ้นอยู่เหมือนกัน คุณจะร่วมลงทุนก็ต่อเมื่อโอกาสที่ราคาที่ดินจะเพิ่มขึ้นเป็นแบบใด	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนและความเสี่ยง
การวางแผนการเงินส่วนบุคคล	ท่านมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลหรือไม่อย่างไร	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน
การบริหารหนี้ส่วนบุคคล	ท่านคิดว่าหนี้สินที่สามารถจัดการได้ กับการไม่ก่อให้เกิดหนี้สินเลย ท่านจะเลือกสถานการณ์ใด เพราะเหตุใด	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน

ที่มา: ผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นการวิเคราะห์เชิงสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบของสองกลุ่มตัวอย่างการศึกษา ในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มตัวอย่างศึกษาวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่มและทำการเปรียบเทียบตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรของการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้พื้นฐานทางการเงินของสองกลุ่มตัวอย่าง การทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้พื้นฐานทางการเงิน

รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจะมีกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 3-6 ประเภทและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงิน และความเสี่ยง

	Metric Independent	Non-Matrix Independent
Metric Independent	Correlation analysis Regression analysis	Variance analysis (ANOVA)
Non-Matrix Independent	Discriminant analysis	Cross tabulation analysis Test difference mean in each population

การวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ

การวิเคราะห์ความถี่และร้อยละเป็นการศึกษาลักษณะของข้อมูล การกระจายตัวของข้อมูล โครงสร้างของข้อมูล โดยพิจารณาจากการกระจายตัวของความถี่ในแต่ละตัวแปรที่ทำการศึกษาโดย

$$\text{ร้อยละของความถี่} = \frac{f}{n} \times 100$$

โดยที่ f หมายถึง ค่าความถี่ของตัวแปร

n หมายถึง จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่างเป็นการศึกษาสถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่ากลางของข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และหาค่าการกระจายตัวของข้อมูลด้วยความแปรปรวนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง
$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i}{n}$$

ความแปรปรวนของตัวอย่าง
$$s^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง
$$s = \sqrt{s^2}$$

โดยที่ \bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง

s^2 หมายถึง ความแปรปรวนของตัวอย่าง

s หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง

$\sum_{i=1}^n f_i$ หมายถึง ผลรวมของความถี่ ตั้งแต่ ความถี่ที่ 1 ถึง ความถี่ที่ n

n หมายถึง ขนาดของตัวอย่าง

การวิเคราะห์สัมพัทธ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมพัทธ์สหสัมพันธ์ หมายถึง ค่าที่แสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างสองตัวแปร ค่าสัมพัทธ์สหสัมพันธ์ของตัวอย่าง แทนด้วย r มีค่า $-1 \leq r \leq +1$ หากค่าสัมพัทธ์สหสัมพันธ์เป็นลบ แสดงว่าระหว่างสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางกันข้าม และหาก ค่าสัมพัทธ์สหสัมพันธ์เป็นบวก แสดงว่าระหว่างสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และถ้าค่าสัมพัทธ์สหสัมพันธ์เป็นศูนย์ หมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างสองตัวแปร โดยหาก $|r|$ เข้าใกล้ 1 หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน และ เข้าใกล้ 0 หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีความสัมพันธ์น้อย

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n x_i y_i - n \bar{x} \bar{y}}{\sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2 - n \bar{x}^2} \sqrt{\sum_{i=1}^n y_i^2 - n \bar{y}^2}}$$

การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรในกลุ่มประชากรที่เป็นอิสระจากกัน

เมื่อประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ให้ μ_1 แทนค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 1 และ μ_2 แทนค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 2 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยสองประชากรมีสมมติฐาน คือ

$$H_0 : \mu_1 - \mu_2 = 0$$

$$H_a : \mu_1 - \mu_2 \neq 0$$

โดยหากมีตัวอย่างขนาดใหญ่ $n_1 \geq 30, n_2 \geq 30$ ค่าสถิติทดสอบจะมีการกระจายแบบปกติ โดยเมื่อทดสอบสมมติฐานของแตกต่างของความแปรปรวนสองประชากร

$$H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$H_a : \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$$

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอิสระจากกัน

เมื่อประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน การทดสอบใช้ค่าสถิติ Chi-Square โดยมี
สมมติฐานคือ

H_0 : ตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระจากกันหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

H_a : ตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระจากกันหรือมีความเกี่ยวข้องกัน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง (Financial Knowledge based on Financial Risk Taking: The effects of financial literacy on risk tolerance) ได้รับการสนับสนุนของจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์การศึกษาคือ เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีโดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงินและผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ โดยมี ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีและกลุ่มของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี และมีตัวอย่างในการศึกษา คือ กลุ่มที่หนึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการเงิน เป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดี เปรียบเทียบกับนักศึกษาของสาขาวิชาระบบสารสนเทศ ชั้นปีที่ 4 ทำการสำรวจด้วยแบบสำรวจออนไลน์ และการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) มีการคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการสำรวจ ความรู้พื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และระดับการรับรู้ความเสี่ยง โดยแบ่งกลุ่มคนออกเป็นสามกลุ่มตามระดับการรับรู้ความเสี่ยง คือ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง การวิเคราะห์ความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของการรับรู้ความเสี่ยงด้วยการประเมินตนเองและการประเมินด้วยแบบสำรวจ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความเสี่ยง

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างเป็นการแสดงความถี่และร้อยละของความถี่ของแต่ละลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4-1 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 65 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 32.5 ของตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่เป็นเพศหญิงจำนวน 135 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 67.5 ของตัวอย่างทั้งหมด เมื่อพิจารณารายได้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 63.5 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ระหว่าง 5,000 บาท – 10,000 บาท รองลงมาเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 และ 10,000 บาท – 15,000 บาท ร้อยละ 11 ในขณะที่อีกประมาณร้อยละ 2.5 เป็นกลุ่มของผู้มีรายได้ 15,000 บาท – 20,000 บาท และผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท เมื่อพิจารณาระดับการออม พบว่า ผู้ที่มีการออมรายเดือนคิดเป็นร้อยละ 53.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมากกว่าผู้ที่ไม่มีการออมรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 46.5 เมื่อวิเคราะห์ภาวะหนี้สินหรือภาระผูกพัน เช่น บ้าน ที่ดิน หรือรถยนต์ พบว่า มากกว่ากึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 65.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นผู้ที่ไม่มียานยนต์ของตนเองและครัวเรือน ในขณะที่มีตัวอย่าง 69 ตัวอย่าง หรือร้อยละ 34.5 เป็นผู้ที่มีหนี้สิน ในส่วนของข้อความเกี่ยวกับภาระพึ่งพิงที่ว่า ในครอบครัวของท่าน มีผู้สูงอายุ เด็กที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี ผู้พิการ ผู้ที่มีภาวะบกพร่องทางจิต หรือผู้ที่ ต้องการพึ่งพิงหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า มีเพียงร้อยละ 19 ของตัวอย่างทั้งหมดที่มีภาระพึ่งพิง และในส่วนของปัญหาทางการเงิน อันเนื่องมาจากการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานของรัฐ ได้แก่ ปัญหาจากการจ่ายเงินค่าศึกษา และปัญหาจากการจ่ายค่ารักษาสุขภาพ ผลการศึกษาพบว่าตัวอย่างที่มีปัญหาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 35.5 และร้อยละ 30 ของตัวอย่างทั้งหมดตามลำดับ

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง

สถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง (N=200)	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	65	32.5%
หญิง	135	67.5%
รายได้		
น้อยกว่า 5,000 บาท	46	23.0%
5,000 บาท – 10,000 บาท	127	63.5%
10,000 บาท – 15,000 บาท	22	11.0%
15,000 บาท – 20,000 บาท	4	2.0%
มากกว่า 20,000 บาท	1	0.5%

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ระดับการออม		
มี	107	53.5%
ไม่มี	93	46.5%
ภาระหนี้สิน		
มี	69	34.5%
ไม่มี	131	65.5%
ภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน		
มี	38	19.0%
ไม่มี	162	81.0%
ปัญหาทางการเงินด้านการศึกษา		
มี	71	35.5%
ไม่มี	129	64.5%
ปัญหาทางการเงินด้านสุขภาพ		
มี	60	30.0%
ไม่มี	140	70.0%

4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงเป็นการวิเคราะห์ตารางแสดงสัมพัทธ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในตารางที่ 4-2 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยสถิติทดสอบ Pearson Correlation 0.175 Sig 0.013 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยสถิติทดสอบ Pearson Correlation 0.160 Sig 0.023 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของพฤติกรรมทางการเงิน การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยสถิติทดสอบ Pearson Correlation 0.189 Sig 0.007 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของพฤติกรรมทางการเงิน การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยสถิติทดสอบ Pearson Correlation 0.153 Sig

0.031 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความรู้พื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยสถิติทดสอบ Pearson Correlation 0.779 Sig 0.000 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทุกปัจจัยมีสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก หมายความว่าในแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ระดับความสัมพันธ์ดังกล่าวค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 4-2 สัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

	ความรู้พื้นฐานทางการเงิน	การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเอง	การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมิน	พฤติกรรมทางการเงิน
ความรู้พื้นฐานทางการเงิน	1	0.175 0.013 **	0.160 0.023 **	0.779 0.000 ***
การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเอง	0.175 0.013 **	1	0.193 0.006 ***	0.189 0.007 ***
การประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมิน	0.160 0.023 **	0.193 0.006 ***	1	0.153 0.031 **
พฤติกรรมทางการเงิน	0.779 0.000 ***	0.189 0.007 ***	0.153 0.031 **	1

หมายเหตุ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

4.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน

การวิเคราะห์ความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน ระดับพฤติกรรมทางการเงิน ระดับการยอมรับความเสี่ยงเปรียบเทียบกับสองกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง นักศึกษาวิชาการเงิน เป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน ขนาดตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง และกลุ่มที่สอง นักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศ เป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน ขนาดตัวอย่าง 100

ตัวอย่าง จากตารางที่ 4-3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินของนักศึกษาวិชาการเงิน มีค่าเฉลี่ย 8.07 คะแนน ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาวิชาาระบบสารสนเทศซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.43 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเท่ากับ 6.75 คะแนน จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาวิชาการเงินจะมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาวิชาาระบบสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่มตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับคะแนนของพฤติกรรมทางการเงิน พบว่า ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน มีระดับคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}=23.06$ น้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน $\bar{x}=33.10$ ในขณะที่การวัดค่าคะแนนของระดับการยอมรับความเสี่ยง ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันมากนัก โดยกลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเงินมีระดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ความเสี่ยงน้อยกว่า $\bar{x}=27.41$ $s=2.571$ ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน $\bar{x}=26.73$ $s=1.994$

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน

สถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง	สาขาวิชาการเงิน (n=100)		สาขาวิชาาระบบสารสนเทศ (n=100)		ทั้งหมด (n=200)	
	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s
ระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน	8.07	1.479	5.43	2.253	6.75	2.316
ระดับพฤติกรรมทางการเงิน	33.10	5.332	23.06	7.187	28.08	8.073
ระดับการยอมรับความเสี่ยง	27.41	2.571	26.73	1.994	27.07	2.320

การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยของประชากรระหว่างผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน ระดับพฤติกรรมทางการเงิน ระดับการยอมรับความเสี่ยงของกลุ่มผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญ 0.01 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ รายละเอียดของสถิติการทดสอบ และค่าsig แสดงในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยของประชากรระหว่างผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	ค่าสถิติทดสอบ F	Sig.	การแปลผล
ระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน	16.014	0.000	มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับนัยสำคัญ 0.01
ระดับพฤติกรรมทางการเงิน	11.751	0.001	มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับนัยสำคัญ 0.01
ระดับการยอมรับความเสี่ยง	4.321	0.039	มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.4 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของการรับรู้ความเสี่ยงด้วยการประเมินตนเองและการประเมินด้วยแบบสำรวจ

การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยการประเมินความเสี่ยงโดยการสำรวจระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน พบว่ามีค่าสถิติทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนเท่ากับ 14.129 มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 และค่าสถิติทดสอบความเท่ากันของค่าเฉลี่ยประชากรเท่ากับ 1.1615 มีค่า Sig เท่ากับ 0.100 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการสำรวจระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 สมมติฐานความแปรปรวนของประชากรแตกต่างกัน ในขณะที่การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยการประเมินความเสี่ยงโดยการประเมินผลด้วยตนเองระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน พบว่ามีค่าสถิติทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนเท่ากับ 1.436 มีค่า Sig เท่ากับ 0.232 และค่าสถิติทดสอบความเท่ากันของค่าเฉลี่ยประชากรเท่ากับ 4.826 มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการประเมินตนเองระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สมมติฐานความแปรปรวนของประชากรเท่ากัน ในขณะที่จำนวนและร้อยละของประเภทของบุคคลตามความเสี่ยงจำแนกตามการประเมินโดยตนเองและการประเมินโดยสำรวจ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 จำนวนและร้อยละของประเภทของบุคคลตามความเสี่ยงจำแนกตามการประเมินโดยตนเองและการประเมินโดยสำรวจ

ประเภทของบุคคลตามความเสี่ยง	การประเมินโดยตนเอง		การประเมินโดยสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse)	125	62.5	1	0.5
บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral)	27	13.5	172	86.0
บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover)	48	24.0	27	13.5
รวม	200	100	200	100

4.5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความเสี่ยง

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความเสี่ยง เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับรายได้ การออม หนี้สิน ภาวะพึ่งพิง ปัญหาการเงินด้านการศึกษา และปัญหาการเงินด้านสุขภาพ กับตัวแปรที่ต้องการศึกษาคือ ระดับความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4-6 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับเพศ การออม ปัญหาการเงินด้านการศึกษา ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ เพศ และการออมเท่านั้น ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ นอกเหนือจากปัจจัยเพศและการออม พฤติกรรมทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ และในส่วนของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กับเพศ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ รายละเอียดการทดสอบแสดงดังตารางที่ 4-7 ถึง 4-13 โดยที่ 4-x.1 หมายถึง การทดสอบปัจจัยกับระดับความรู้ทางการเงิน 4-x.2 หมายถึง การทดสอบปัจจัยกับพฤติกรรมทางการเงิน และ 4-x.3 หมายถึง การทดสอบปัจจัยกับพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง

ตารางที่ 4-6 สรุปการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความเสี่ยง

ความสัมพันธ์ของปัจจัย	เพศ	ระดับรายได้	การออม	หนี้สิน	ภาวะพึ่งพิง	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา	ปัญหาการเงินด้านสุขภาพ
ระดับความรู้ทางการเงิน	***	-	**	-	-	**	-
พฤติกรรมทางการเงิน	***	-	**	-	-	-	-
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	**	***	-	-	-	-	-

หมายเหตุ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

ตารางที่ 4-7.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและเพศ

ระดับความรู้ทางการเงิน	เพศ			สถิติทดสอบ	
	ชาย	หญิง	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	2	2	4	21.089	0.000
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	23	16	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	17	29	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	8	40	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	15	48	63		
ทั้งหมด	65	135	200		

ตารางที่ 4-7.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเงินและเพศ

พฤติกรรมการเงิน	เพศ			สถิติทดสอบ	
	ชาย	หญิง	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	1	0	1	17.83	0.001
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	37	39	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	3	11	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	15	60	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	9	25	34		
ทั้งหมด	65	135	200		

ตารางที่ 4-7.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและเพศ

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	เพศ			สถิติทดสอบ	
	ชาย	หญิง	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	1.1413	0.493
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	0	0	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	54	118	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	11	16	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0		
ทั้งหมด	65	135	200		

ตารางที่ 4-8.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและระดับรายได้

ระดับความรู้ทางการเงิน	ระดับรายได้						สถิติทดสอบ	
	< 5,000	5,000-10,000	10,000-15,000	15,000-20,000	>20,000	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	1	3	0	0	0	4	11.275	0.792
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	7	28	4	0	0	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	7	33	6	0	0	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	12	29	5	2	0	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	19	34	7	2	1	63		
ทั้งหมด	46	127	22	4	1	200		

ตารางที่ 4-8.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและระดับรายได้

พฤติกรรมทางการเงิน	ระดับรายได้						สถิติทดสอบ	
	< 5,000	5,000-10,000	10,000-15,000	15,000-20,000	>20,000	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	0	0	0	1	19.309	0.253
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	11	58	7	0	0	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	2	8	4	0	0	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	24	39	8	3	1	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	9	21	3	1	0	34		
ทั้งหมด	46	127	22	4	1	200		

ตารางที่ 4-8.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและระดับรายได้

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	ระดับรายได้						สถิติทดสอบ	
	< 5,000	5,000-10,000	10,000-15,000	15,000-20,000	>20,000	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	0	0	0	50.257	0.000
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	0	0	0	1	0	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	41	108	19	3	1	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	5	19	3	0	0	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0	0	0	0		
ทั้งหมด	46	127	22	4	1	200		

ตารางที่ 4-9.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและการออม

ระดับความรู้ทางการเงิน	การออม			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	2	2	4	12.989	0.011
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	19	20	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	16	30	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	34	14	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	36	27	63		
ทั้งหมด	107	93	200		

ตารางที่ 4-9.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและการออม

พฤติกรรมทางการเงิน	การออม			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	10.363	0.035
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	32	44	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	6	8	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	49	26	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	20	14	34		
ทั้งหมด	107	93	200		

ตารางที่ 4-9.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและการออม

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	การออม			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	.939	0.625
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	1	0	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	91	81	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	15	12	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0		
ทั้งหมด	107	93	200		

ตารางที่ 4-10.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและภาวะหนี้สิน

ระดับความรู้ทางการเงิน	หนี้สิน			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	2	2	4	4.041	0.400
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	10	29	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	13	33	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	18	30	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	26	37	63		
ทั้งหมด	69	131	200		

ตารางที่ 4-10.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและภาวะหนี้สิน

พฤติกรรมทางการเงิน	หนี้สิน			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	6.218	0.183
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	19	57	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	6	8	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	32	43	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	12	22	34		
ทั้งหมด	69	131	200		

ตารางที่ 4-10.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและภาวะหนี้สิน

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	หนี้สิน			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	1.038	0.595
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	0	1	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	58	114	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	11	16	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0		
ทั้งหมด	69	131	200		

ตารางที่ 4-11.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและภาวะฟุ้งฟิง

ระดับความรู้ทางการเงิน	ภาวะฟุ้งฟิง			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	0	4	4	1.551	0.818
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	7	32	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	9	37	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	11	37	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	11	52	63		
ทั้งหมด	38	162	200		

ตารางที่ 4-11.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและภาวะฟุ้งฟิง

พฤติกรรมทางการเงิน	ภาวะฟุ้งฟิง			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	1.883	0.757
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	12	64	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	4	10	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	16	59	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	6	28	34		
ทั้งหมด	38	162	200		

ตารางที่ 4-11.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและภาวะฟุ้งฟิง

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	ภาวะฟุ้งฟิง			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	.608	0.738
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	0	1	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	34	138	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	4	23	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0		
ทั้งหมด	38	162	200		

ตารางที่ 4-12.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและปัญหาการเงินด้านการศึกษา

ระดับความรู้ทางการเงิน	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	1	3	4	9.930	0.042
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	10	29	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	24	22	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	12	36	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	24	39	63		
ทั้งหมด	71	129	200		

ตารางที่ 4-12.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและปัญหาการเงินด้านการศึกษา

พฤติกรรมทางการเงิน	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	2.749	0.601
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	1	0	1		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	59	113	172		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	11	16	27		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	6	28	34		
ทั้งหมด	38	162	200		

ตารางที่ 4-12.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและปัญหาการเงินด้านการศึกษา

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	2.249	0.325
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	27	49	76		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	6	8	14		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	23	52	75		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	15	19	34		
ทั้งหมด	71	129	200		

ตารางที่ 4-13.1 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ทางการเงินและปัญหาการเงินด้านสุขภาพ

ระดับความรู้ทางการเงิน	ปัญหาการเงินด้านสุขภาพ			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
ความรู้ทางการเงินต่ำ	1	3	4	7.718	0.102
ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ	8	31	39		
ความรู้ทางการเงินปานกลาง	21	25	46		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง	12	36	48		
ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก	18	45	63		
ทั้งหมด	60	140	200		

ตารางที่ 4-13.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางการเงินและปัญหาการเงินด้านสุขภาพ

พฤติกรรมทางการเงิน	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก	0	1	1	.765	0.943
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง	24	52	76		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง	4	10	14		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย	21	54	75		
พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก	11	23	34		
ทั้งหมด	60	140	200		

ตารางที่ 4-13.3 การทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงและปัญหาการเงินด้านสุขภาพ

พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง	ปัญหาการเงินด้านการศึกษา			สถิติทดสอบ	
	มี	ไม่มี	ทั้งหมด	Chi-Square	Sig
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก	0	0	0	.581	0.748
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง	0	1	1		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง	51	121	172		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย	9	18	27		
พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก	0	0	0		
ทั้งหมด	60	140	200		

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง : ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยงมีวัตถุประสงค์การศึกษาคือ เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีโดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ความเสี่ยงและความรู้ทางการเงินของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน และผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) มีข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บได้จาก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลเชิงปริมาณเก็บได้จาก แบบสำรวจข้อมูลพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีและกลุ่มของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ไม่มีพื้นฐานความรู้พื้นฐานทางการเงินดี และมีตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการเงินเปรียบเทียบกับนักศึกษาของสาขาวิชาระบบสารสนเทศ มีการคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการสำรวจ ความรู้พื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และระดับการรับรู้ความเสี่ยง วิธีการสำรวจด้วยแบบสำรวจออนไลน์ และการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งกลุ่มคนออกเป็นสามกลุ่มตามระดับการรับรู้ความเสี่ยง คือ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse)

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้มีสมมติฐาน คือ สมมติฐานหลัก มีความแตกต่างกันระหว่างการประเมินความรู้ทางการเงินของนักศึกษาที่ประเมินด้วยตนเองและประเมินด้วยแบบทดสอบ ต่อสมมติฐานรองคือ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อความรู้พื้นฐานทางการเงินที่แท้จริงที่ประเมินโดยแบบทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเงิน และจะส่งผลต่อความรู้ทางการเงินด้วยการประเมินผลตนเอง การทดสอบสมมติฐานหลักพบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการสำรวจระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเสี่ยงโดยการประเมินตนเองระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางการเงินและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าสมมติฐานหลักเป็นจริง ในขณะที่สมมติฐานรอง พบว่า การทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยของประชากรระหว่างผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน ระดับการยอมรับความเสี่ยง ของกลุ่มผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่สัมสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองเท่ากับ 0.175 (0.013) สัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมินเท่ากับ 0.160 (0.023) ดังนั้นสมมติฐานรองจึงเป็นจริง

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นหญิงมากกว่าชาย มีระดับรายได้สูงสุดอยู่ในช่วงระหว่าง 5,000 บาท – 10,000 ระดับการออมมีผู้ออมรายเดือนมากกว่าผู้ที่ไม่ออม ภาวะหนี้สินหรือภาระผูกพัน เช่น บ้าน ที่ดิน หรือรถยนต์ มากกว่ากึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 65.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นผู้ที่ไม่มีหนี้สินของตนเองและครัวเรือน ในส่วนของข้อคำถามเกี่ยวกับภาระพึงพิงพบว่า มีเพียงร้อยละ 19 ของตัวอย่างทั้งหมดที่มีภาระพึงพิง และปัญหาจากการจ่ายค่ารักษาสุขภาพ ผลการศึกษาพบว่าตัวอย่างที่มีปัญหาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 35.5 และร้อยละ 30 ของตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงพบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยงด้วยแบบประเมินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทุกปัจจัย มีสัมพัทธ์สหสัมพันธ์ทางบวก หมายความว่าในแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การวิเคราะห์ความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของประชากรของผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน พบว่าระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินของนักศึกษาวิชาการเงิน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาวิชาการระบบสารสนเทศ ระดับคะแนนของพฤติกรรมทางการเงิน พบว่า ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน มีระดับคะแนนเฉลี่ย น้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน ในขณะที่การวัดค่าคะแนนของระดับการยอมรับความเสี่ยงพบว่าค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันมากนัก การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถิติพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความเสี่ยง พบว่าระดับความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับเพศ การออม ปัญหาการเงินด้านการศึกษา พฤติกรรมทางการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ เพศ และการออม พฤติกรรม การยอมรับความเสี่ยงผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กับเพศ และระดับรายได้

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีการอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ความสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทิศทางเดียวกันของความรู้พื้นฐานทางการเงินและการประเมินระดับการรับรู้ความเสี่ยง แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ดังกล่าว ไม่มากกว่า 0.5 หมายความว่ายังคงมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงของนโยบายภาครัฐ ที่อาจส่งผลต่อการรับรู้

ความเสี่ยง ดังนั้นในการส่งเสริมความรู้พื้นฐานทางการเงิน ควรเชื่อมโยงกับความรู้พื้นฐานด้านอื่น ๆ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการทรัพยากร การจัดการห่วงโซ่อุปทาน เป็นต้น

และ*ประการที่สอง* การประเมินการรับรู้ความเสี่ยงด้วยตนเองและการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงโดยแบบสำรวจ มีความแตกต่างกันทั้งในกลุ่มผู้ที่มีความรู้การเงินและกลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเงิน ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้วยแบบสำรวจจะมีความแม่นยำเที่ยงตรงมากกว่าการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบประเมินการรับรู้ความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการ ก,ล,ต, ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานในการประเมินความเสี่ยง ทั้งนี้หากตลาดการเงินหรือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป แบบการประเมินควรปรับตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ

ประการที่หนึ่ง หลักสูตรวิชาการเงินควรปรับวิชาแกนให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากสัมพันธภาพที่สัมพันธ์ระหว่างความรู้พื้นฐานทางการเงินและการรับรู้ความเสี่ยงเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประการที่สอง ผู้ลงทุนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน ความรู้พื้นฐานทางการลงทุน ตลาดและหลักทรัพย์ทางการเงิน ก่อนการลงทุน เพราะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยของประชากรในการรับรู้ความเสี่ยงระหว่างกลุ่มผู้ที่มีและไม่มีความรู้ทางการเงิน

ประการที่สาม ผู้แนะนำการลงทุนควรทำการประเมินความเสี่ยง และชี้แจงระดับการยอมรับความเสี่ยงของผู้ลงทุน ก่อนที่จะทำการตัดสินใจลงทุน เนื่องจากบุคคลในแต่ละประเภท ได้แก่ บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) มีพฤติกรรมทางการเงินที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม

และ*ประการสุดท้าย* ภาครัฐหรือผู้ออกนโยบายควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้พื้นฐานทางการเงิน เช่น การวางแผนทางการเงิน การบริหารเงินรับและจ่าย การจัดสรรการลงทุน เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินสามารถจัดการกับความเสี่ยงทางการเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพราะความรู้ทางการเงินและการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรรณานุกรม

- Allgood, S., Walstad, W.B. 2016. The effects of perceived and actual financial literacy on financial behaviors. **Economic Inquiry** 54 1, 675-697.
- Ajzen, I. (1985). **From intentions to actions: a theory of planned behavior**. Retrieved from <http://www.sltinfo.com/theory-of-planned-behavior/>.
- ANZ. 2003. **National Survey of Adult Financial Literacy**. Melbourne: ANZ and Roy Morgan Research, May.
- ANZ. 2005. **ANZ Survey of Adult Financial Literacy in Australia**. Melbourne: ANZ and AC Nielson, November.
- ANZ. 2008. **ANZ Survey of Adult Financial Literacy in Australia**. Melbourne: ANZ and The Social Research Centre, October.
- ANZ. 2011. **Adult Financial Literacy in Australia**. Melbourne: ANZ and The Social Research Centre, November.
- CI Research (2012) **Impact Review of Financial Education for Young People: A Summary Report for the Money Advice Service**. Wilmslow, Cheshire: author.
- Davis, F.D. (1989). **Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology**. Retrieved from http://is.theorizeit.org/wiki/Technology_acceptance_model.
- Demirdogen et al.. (2010). Customer Risk Perceptions Of Internet Banking – A Study In Turkey. November 2010. **Journal of Applied Business Research** 26(6).
- Dick, C.D., Jaroszek, L.M. 2013. Knowing what not to do: Financial literacy and consumer credit

choices. **ZEW Discussion Paper** 13-027.

Dohmen, T., Falk, A., Huffman, D., Sunde, U., Schupp, J., Wagner, G.g. 2011. Individual risk attitude: Measurement, determinants and behavior consequences. **Journal of European Economic Association**. 9 3, 522-550.

Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). **Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research**. Reading, Mass.; Don Mills, Ontario: Addison-Wesley.

Jennings, M., Nelson, E. and Boucher, A. 1997. Financial Literacy: the cost of ignorance. **RSA Journal**, March, 31-35.

Littler and Melanthiou. (2006) Consumer perceptions of risk and uncertainty and the implications for behaviour towards innovative retail services: The case of Internet Banking. November 2006. **Journal of Retailing and Consumer Services**. 13(6):431-443.

Mason, C. L. J., and Wilson, R. M. S. 2000. Conceptualizing financial literacy. **Occasional Paper**. 2000:7. Loughborough: Business School, Loughborough University.

Schagen, S. and Lines, A. 1996. **Financial Literacy in Adult Life**. Slough: National Foundation for Educational Research.

ภาคผนวก

แบบสำรวจ โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง:

ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง

แบบสำรวจฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลใน “โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง: ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง” ของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภายใต้การสนับสนุนของจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีโดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน แบบสำรวจนี้ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ สี่ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่หนึ่ง* ความรู้พื้นฐานทางการเงิน *ส่วนที่สอง* พฤติกรรมการเงิน *ส่วนที่สาม* การยอมรับความเสี่ยง และ *ส่วนที่สี่* ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสำรวจ

ข้อมูลจากแบบบันทึกของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ถึงระดับการรับรู้ความเสี่ยง และความรู้ทางการเงินของบุคคลในระบบเศรษฐกิจ ทางโครงการใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการบันทึกข้อมูล การตอบแบบบันทึกจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ข้อมูลจะถูกนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นเพื่อประโยชน์ต่องานของท่าน

ทั้งนี้ทั้งนั้นหากมีข้อสงสัยประการใดท่านสามารถติดต่อได้ สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทรศัพท์ 0-2665-3555 ต่อ 2323 E-mail: chinapratha.s@rmutp.ac.th

เงื่อนไขเพื่อตรวจสอบกลุ่มเป้าหมาย			
- ท่านกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการเงิน หรือสาขาวิชาระบบสารสนเทศ ปี 4 ใช่หรือไม่			
☐	สาขาวิชาการเงิน	☐	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ
-ท่านเคยมีประสบการณ์ในการลงทุนหรือไม่			
☐	มี	☐	ไม่มี

ส่วนที่หนึ่ง ความรู้พื้นฐานทางการเงิน

จงตอบคำถามต่อไปนี้โดยเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ท่านมีเงินเก็บอยู่ในบัญชีออมทรัพย์จำนวน 100 บาท อัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี และคุณเก็บเงินก้อนนี้ไว้ในธนาคารเป็นระยะเวลา 5 ปี เงินในบัญชีของท่านจะมีค่าเท่าใดหลังจาก 5 ปี

ก. มากกว่า 102 บาท

ข. เท่ากับ 102 บาท

ค. น้อยกว่า 102 บาท

ง. ไม่ทราบ

2. ท่านมีเงินเก็บอยู่ในบัญชีออมทรัพย์จำนวน 100 บาท อัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อปี และคุณทิ้งเงินเก็บนี้ไว้ในธนาคารเป็นระยะเวลา 5 ปี เงินในบัญชีของท่านจะมีค่าเท่าใดหลังจาก 5 ปี

ก. มากกว่า 200 บาท

ข. เท่ากับ 200 บาท

ค. น้อยกว่า 200 บาท

ง. ไม่ทราบ

3. บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของท่านมีอัตราผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี และอัตราเงินเพื่อคิดเป็นร้อยละ 2 ต่อปี คุณจะสามารซื้อของได้อย่างไรเมื่อผ่านไป 1 ปี

ก. มากกว่า

ข. เท่าเดิมในปัจจุบัน

ค. น้อยกว่า

ง. ไม่ทราบ

4.ในปี พ.ศ. 2562 รายได้ของท่านเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของรายได้เดิม และราคาสินค้าโดยรวมก็ขึ้นเป็นสองเท่าของราคาเดิม คุณจะ**สามารถซื้อสินค้าด้วยรายได้ในปี พ.ศ. 2562 อย่างไร**

ก. มากกว่าในปัจจุบัน

ข. เท่าเดิมในปัจจุบัน

ค. น้อยกว่าในปัจจุบัน

ง. ไม่ทราบ

5.การลงทุนในหุ้นเพียงอย่างเดียวมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน (Equity Mutual Fund) **คุณคิดว่าสถานการณ์ดังกล่าวถูกต้องหรือไม่**

ก. ถูก

ข. ผิด

ค. เห็นด้วยบางส่วน

ง. ไม่ทราบ

6.การลงทุนในปี พ.ศ. 2562 มีความแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน **คุณคิดว่าทางเลือกใดให้ผลตอบแทนสูงสุด**

ก. ฝากบัญชีออมทรัพย์

ข. ซื้อพันธบัตร

ค. ซื้อหุ้น

ง. ไม่ทราบ

7.ตลาดหลักทรัพย์เป็นหนึ่งในทางเลือกที่สำคัญของนักลงทุน **คุณคิดว่าบทบาทของตลาดหลักทรัพย์คืออะไร**

ก. ตลาดหลักทรัพย์พยากรณ์ผลได้จากหุ้น

ข. ตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมูลค่าของหุ้น

ค. ตลาดหลักทรัพย์เป็นการที่อุปสงค์และอุปทานต่อตราสารทุนตรงกัน

ง. ไม่ทราบ

8. กองทุนรวมผสมเป็นหนึ่งในทางเลือกที่สำคัญในการตัดสินใจลงทุน **ข้อความต่อไปนี้ถูกต้อง**

ก. ถ้าคุณลงทุนในกองทุนรวมผสมแล้วภายในระยะเวลาปีแรกจะไม่สามารถถอนเงินจากการลงทุนนี้ได้

ข. การลงทุนในกองทุนรวมผสมเป็นการลงทุนในสินทรัพย์หลายระดับ เช่น หุ้น และพันธบัตร

ค. การลงทุนในกองทุนรวมผสมนั้นจะประกันอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งขึ้นอยู่กับอดีตผลประกอบการ

ง. ผิดทุกข้อ

9. ในการลงทุนพันธบัตรจำเป็นต้องพิจารณาราคาของพันธบัตรที่จะตัดสินใจลงทุน **ราคาของพันธบัตรที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Fixed coupon bond price) จะตอบสนองต่อการลดลงของอัตราดอกเบี้ยอย่างไร**

ก. ราคาพันธบัตรเพิ่มขึ้น

ข. ราคาพันธบัตรคงที่

ค. ราคาพันธบัตรลดลง

ง. ไม่ทราบ

10. ภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อการปรับตัวของหลักทรัพย์ทางการเงิน **ท่านคิดว่าในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอยท่านควรลงทุนอย่างไร**

ก. ตราสารทุน เช่น หุ้น

ข. ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้

ค. ตราสารอนุพันธ์ เช่น SWAP

ง. ไม่ทราบ

ส่วนที่สอง พฤติกรรมทางการเงิน

จงตอบคำถามต่อไปนี้โดยเลือกตอบคำตอบที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ปัจจุบันท่านมีเงินรับด้วยตนเองที่ได้จาก การทำงาน ผลตอบแทนในการถือครองสินทรัพย์

ก. มีเงินรับเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน

ข. มีเงินรับแต่ไม่แน่นอน

ค. ไม่มีเงินรับด้วยตนเอง แต่มีเงินรับจากผู้อื่น

ง. ไม่มีเงินรับ

2. เมื่อสิ้นเดือนของแต่ละเดือน ท่านจะมีเงินเก็บที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ก. มีเงินเหลือมากกว่าร้อยละ 20 ของรายได้

ข. มีเงินเหลือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้

ค. ไม่มีเงินเหลือและไม่มีหนี้สิน

ง. ไม่มีเงินเหลือจำเป็นต้องกู้ยืมเงิน

3. ในการใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากซึ่งอาจจะมากกว่าเงินออมหรือเป็นเงินที่เป็นสัดส่วนมากเมื่อเทียบกับรายได้ของท่าน เช่น การใช้จ่ายเงินค่าเทอม การซื้อรถจักรยานยนต์ ท่านจะทำอย่างไรต่อไปนี้

ก. วางแผนระยะสั้น ตั้งเป้าหมายเงินที่จะเก็บ และเก็บเงินอย่างมีวินัย

ข. วางแผนการเงิน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น หากไม่พอจำเป็นต้องกู้ยืมก็จะวางแผนการคืนเงินกู้

ค. ไม่วางแผนการเงิน แต่จะดูเงินที่จะได้มาในอนาคต พิจารณากับความจำเป็นที่จะต้องซื้อ

ง. ไม่วางแผนการเงิน ใช้จ่ายตามที่จำเป็นในปัจจุบัน หากเกิดหนี้สินค่อยหาเงินมาจ่าย

4. เมื่อพิจารณาถึงรายจ่ายของท่านแล้ว ท่านจัดการรายจ่ายอย่างไร

ก. วางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำบัญชีรายจ่าย ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

ข. วางแผนการใช้จ่ายเงิน แต่มีบางครั้งที่ไม่เป็นไปตามแผน

ค. ไม่วางแผนการใช้จ่ายเงิน แต่ควบคุมการจ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็น

ง. ไม่วางแผนการใช้จ่ายเงิน ใช้จ่ายเงินตามที่ต้องการ

5. หนี้สินเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการและการวางแผนทางการเงิน ท่านมีการจัดการหนี้สินอย่างไร

ก. หนี้สินก่อให้เกิดรายได้เป็นหนี้สินที่ใช้ในการดำเนินชีวิตและการลงทุน จำเป็นต้องมีการวางแผนในการชำระหนี้สินพิจารณารายได้ที่คาดว่าจะได้รับและรายจ่ายที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต

ข. หนี้สินเป็นภาระทางการเงิน แต่ถ้ามีการวางแผนในการจัดการต้นทุนเงินทุนจากหนี้สิน และมีการใช้เงินจากหนี้สินอย่างถูกต้อง หนี้สินก็จะเป็นหนี้สินที่จัดการได้

ค. หนี้สินเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมี ควรมีการวางแผนทางการเงินให้มีความเหมาะสมระหว่างรายได้และรายจ่าย

ง. หนี้สินไม่จำเป็นต้องคำนึงถึง ถ้ามีก็ใช้หนี้ไปตามกำหนด ถ้าไม่มีเป็นสิ่งที่ดี

6. “การลงทุนมีความเสี่ยง โปรดใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจลงทุน” ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการลงทุน

ก. การลงทุนเป็นเรื่องของความคิด วิธีการ และการตัดสินใจ จำเป็นต้องพิจารณาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ ก่อนที่จะตัดสินใจลงทุน

ข. การลงทุนเป็นเรื่องของผลตอบแทนและความเสี่ยง ดังนั้นหากมีการวิเคราะห์ที่ดี ก็จะลงทุนได้

ค. การลงทุนเป็นโอกาสในการแสวงหารายได้ในอนาคต จำเป็นต้องลงทุน

ง. หากลงทุนได้ก็ต้องลงทุน

7. “การลงทุนมีความเสี่ยง โปรดใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจลงทุน” ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อความเสี่ยงในการลงทุน

ก. การลงทุนย่อมมีความเสี่ยง ผลตอบแทนอาจได้หรือเสียก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของหลักทรัพย์

ข. การลงทุนมีทั้งปัจจัยภายในและภายนอก การวิเคราะห์หรือมีความรู้ทางการเงินย่อมสามารถลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. ความเสี่ยงจากการลงทุนสามารถจัดการได้ ดังนั้นการลงทุนสามารถทำได้หากพิจารณาความเสี่ยง

ง. สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง จะได้ผลตอบแทนที่สูงที่สุด

8. หากท่านลงทุนแล้ว ผลตอบแทนไม่เป็นไปตามคาดหวังหรือขาดทุน ท่านคิดว่าอะไรคือสาเหตุของความขาดทุน

ก. การตัดสินใจที่ผิดพลาดของตัวเอง

ข. ความไม่แน่นอนของตลาดและภาวะการณ์ลงทุน

ค. ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

ง. เศรษฐกิจถดถอย

9. การได้ไปท่องเที่ยวต่างประเทศแบบหรูหราถือว่าเป็นความใฝ่ฝันของคุณที่เก็บหอมรอมริบมานานหลายปี ทว่าก่อนจองโปรแกรมท่องเที่ยว คุณโดนเลิกจ้างกะทันหันจากนโยบายลดจำนวนพนักงานของบริษัทจากผลกระทบของเศรษฐกิจตกต่ำ คุณจะตัดสินใจอย่างไร

ก. ยกเลิกโปรแกรมท่องเที่ยว จนกว่าจะหางานใหม่ได้

ข. เปลี่ยนแผนท่องเที่ยว ไปแบบประหยัดแทน

ค. จองโปรแกรมเที่ยว หางานที่มีรายได้ระยะสั้น ถ้าไม่ได้ก็ไปเที่ยวก่อนใช้เงินเก็บ

ง. จองโปรแกรมและไปเที่ยวตามเดิม กลับมาค่อยว่ากัน

10. ในการสมัครงาน ผู้จัดการแผนกบุคคลและทรัพยากรมนุษย์ให้คุณเลือกหลังจากสัมภาษณ์งานผ่านแล้ว โดยมีเงื่อนไขระหว่าง ให้รับผลตอบแทนเป็นเงินเดือนที่แน่นอน หรือรับเงินเดือนน้อยหน่อยแต่มีค่านายหน้าตามผลงานยอดขายที่ทำได้ คุณจะเลือกรับผลตอบแทนแบบใด

ก. เอารายได้แน่นอนดีกว่า เลือกรับเงินเดือนเป็นหลัก ค่านายหน้านิดหน่อย

ข. เลือกแบบสมดุล รับเงินเดือนครึ่งหนึ่ง ค่านายหน้าอีกครั้งหนึ่ง

ค. เลือกรับรายได้ตามผลงาน เน้นค่านายหน้าเป็นหลัก เงินเดือนเล็กน้อย

ง. ไม่สามารถตัดสินใจได้

ส่วนที่สาม การรับรู้ความเสี่ยง

จงตอบคำถามต่อไปนี้โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันท่านอายุเท่าใด
 - ก. มากกว่า 55 ปี
 - ข. 45 – 55 ปี
 - ค. 35 – 44 ปี
 - ง. น้อยกว่า 35 ปี
2. ปัจจุบันท่านมีภาระทางการเงินและค่าใช้จ่ายประจำ เช่น ค่าผ่อนบ้าน รถ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าเลี้ยงดูครอบครัวเป็นสัดส่วนเท่าใด
 - ก. มากกว่าร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมด
 - ข. ระหว่างร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมด
 - ค. ระหว่างร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมด
 - ง. น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายได้ทั้งหมด
3. ท่านมีสถานภาพทางการเงินในปัจจุบันอย่างไร
 - ก. มีทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้สิน
 - ข. มีทรัพย์สินเท่ากับหนี้สิน
 - ค. มีทรัพย์สินมากกว่าหนี้สิน
 - ง. มีความมั่นใจว่ามีเงินออมหรือเงินลงทุนเพียงพอสำหรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุแล้ว
4. ท่านเคยมีประสบการณ์ หรือมีความรู้ในการลงทุนในทรัพย์สินกลุ่มใดต่อไปนี้บ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ก. เงินฝากธนาคาร
 - ข. พันธบัตรรัฐบาล หรือกองทุนรวมพันธบัตรรัฐบาล
 - ค. หุ้นกู้ หรือกองทุนรวมตราสารหนี้
 - ง. หุ้นสามัญ หรือกองทุนรวมหุ้น หรือสินทรัพย์อื่นที่มีความเสี่ยงสูง
5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนนี้
 - ก. ไม่เกิน 1 ปี
 - ข. 1 ถึง 3 ปี
 - ค. 3 ถึง 5 ปี
 - ง. มากกว่า 5 ปี

6. วัตถุประสงค์หลักในการลงทุนของท่าน คือ

- ก. เน้นเงินต้นต้องปลอดภัยและได้รับผลตอบแทนสม่ำเสมอแต่ต่ำได้
- ข. เน้นโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นได้บ้าง
- ค. เน้นโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นได้มากขึ้น
- ง. เน้นผลตอบแทนสูงสุดในระยะยาว แต่อาจเสี่ยงที่จะสูญเสียเงินต้นส่วนใหญ่ได้

7. เมื่อพิจารณารูปแสดงตัวอย่างผลตอบแทนของกลุ่มการลงทุนที่อาจเกิดขึ้นด้านล่าง ท่านเต็มใจที่จะลงทุนในกลุ่มการลงทุนใด มากที่สุด

- ก. กลุ่มการลงทุนที่ 1 มีโอกาสได้รับผลตอบแทน 2.5% โดยไม่ขาดทุนเลย
- ข. กลุ่มการลงทุนที่ 2 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 7% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 1%
- ค. กลุ่มการลงทุนที่ 3 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 15% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 5%
- ง. กลุ่มการลงทุนที่ 4 มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงสุด 25% แต่อาจมีผลขาดทุนได้ถึง 15%

8. ถ้าท่านเลือกลงทุนในทรัพย์สินที่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนมาก แต่มีโอกาขาดทุนสูงด้วยเช่นกัน ท่านจะรู้สึกอย่างไร

- ก. กังวลและตื่นตระหนกกลัวขาดทุน
- ข. ไม่สบายใจแต่พอเข้าใจได้บ้าง
- ค. เข้าใจและรับความผันผวนได้ในระดับหนึ่ง
- ง. ไม่กังวลกับโอกาสขาดทุนสูง และหวังกับผลตอบแทนที่อาจจะได้รับสูงขึ้น

9. ท่านจะรู้สึกกังวล/รับไม่ได้ เมื่อมูลค่าเงินลงทุนของท่านมีการปรับตัวลดลงในสัดส่วนเท่าใด

- ก. 5% หรือน้อยกว่า
- ข. มากกว่า 5%-10%
- ค. มากกว่า 10%-20%
- ง. มากกว่า 20% ขึ้นไป

10. หากปีที่แล้วท่านลงทุนไป 100,000 บาท ปีนี้ท่านพบว่ามูลค่าเงินลงทุนลดลงเหลือ 85,000 บาท ท่านจะ
ทำอย่างไร

- ก. ตกใจ และต้องการขายการลงทุนที่เหลือทิ้ง
- ข. กังวลใจ และจะปรับเปลี่ยนการลงทุนบางส่วนไปในทรัพย์สินที่เสี่ยงน้อยลง
- ค. อดทนถือต่อไปได้ และรอผลตอบแทนปรับตัวกลับมา
- ง. ยังมั่นใจ เพราะเข้าใจว่าต้องลงทุนระยะยาว และจะเพิ่มเงินลงทุนในแบบเดิมเพื่อเฉลี่ยต้นทุน

11. หากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์และหุ้นกู้อนุพันธ์ประสบความสำเร็จ ท่านจะได้รับผลตอบแทนในอัตราที่
สูงมาก แต่หากการลงทุน ท่านอาจจะสูญเสียเงินลงทุนทั้งหมด และอาจต้องลงเงินชดเชยเพิ่มบางส่วน ท่าน
ยอมรับได้เพียงใด

- ก. ได้
- ข. ได้บ้าง
- ค. ไม่ได้
- ง. ไม่ทราบ

12. นอกเหนือจากความเสี่ยงในการลงทุนแล้ว ท่านสามารถรับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้เพียงใด

- ก. ได้
- ข. ได้บ้าง
- ค. ไม่ได้
- ง. ไม่ทราบ

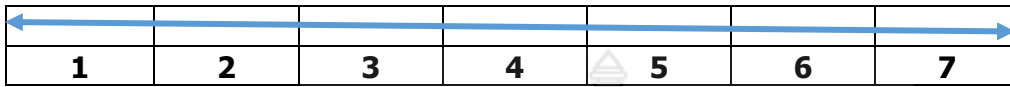
13. ถ้าหากให้ท่านประเมินระดับความเสี่ยงของท่านเอง โดยที่

ระดับคะแนน 7 หรือมากกว่า 7 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่ชื่นชอบความเสี่ยงมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่รู้สึกเฉย ๆ กับความเสี่ยง

ระดับคะแนน 3 หรือน้อยกว่า 3 หมายถึง ท่านเป็นผู้ที่ไม่ชื่นชอบความเสี่ยง

ท่านจะประเมินความเสี่ยงของท่านเองอย่างไร

ส่วนที่สี่ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. รายได้ต่อเดือน

น้อยกว่า 5,000 บาท

5,000 บาท – 10,000 บาท

10,000 บาท – 15,000 บาท

15,000 บาท – 20,000 บาท

มากกว่า 20,000 บาท

3. เงินออมต่อเดือน

มี

ไม่มี

4. ท่านหรือบุคคลในครอบครัวของท่านมีหนี้สิน หรือภาระผูกพัน เช่น บ้าน ที่ดิน หรือรถยนต์ หรือไม่

มี

ไม่มี

5. ในครอบครัวของท่าน มีผู้สูงอายุ เด็กที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี ผู้พิการ ผู้ที่มีภาวะบกพร่องทางจิต หรือผู้ที่ต้องการพึ่งพิงหรือไม่

มี

ไม่มี

6. ท่านหรือครอบครัวของท่านเคยมีปัญหาทางการเงิน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของท่านหรือบุคคลในครอบครัวของท่านหรือไม่

มี

ไม่มี

7. ท่านหรือครอบครัวของท่านเคยมีปัญหาทางการเงิน ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลของท่านหรือบุคคลในครอบครัวของท่านหรือไม่

มี

ไม่มี

*****จบแบบสำรวจ*****

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านในการเสียสละเวลาในการตอบแบบฉบับนี้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง:

ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลใน “โครงการวิจัยความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง: ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง” ของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภายใต้การสนับสนุนของจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางการเงินดีโดยเปรียบเทียบกับ ระดับการรับรู้ความเสี่ยงของผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน

ข้อมูลจากแบบบันทึกของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ถึงระดับการรับรู้ความเสี่ยง และความรู้ทางการเงินของบุคคลในระบบเศรษฐกิจ ทางโครงการใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการบันทึกข้อมูล การตอบแบบบันทึกจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ข้อมูลจะถูกนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นเพื่อประโยชน์ต่องานของท่าน

ทั้งนี้ทั้งนั้นหากมีข้อสงสัยประการใดท่านสามารถติดต่อได้ สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทรศัพท์ 0-2665-3555 ต่อ 2323 E-mail: chinapratha.s@rmutp.ac.th

ให้ท่านตอบคำถามต่อไปนี้

1. ท่านคิดว่าการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริโภค ออม หรือลงทุนหรือไม่
2. ท่านคิดอย่างไรเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงินส่วนบุคคล
3. ท่านคิดว่าท่านเป็นบุคคลใดระหว่าง บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ขึ้นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse) บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral) หรือบุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือขึ้นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover)
4. “การลงทุนมีความเสี่ยง โปรดใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจลงทุน” ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวนี้
5. ท่านคิดว่าปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ย เป็นอย่างไร
6. ถ้าหากให้ท่านนึกไปถึงอนาคตข้างหน้าอีก 1 ปี 5 ปี และ 10 ปี ตามลำดับ ท่านจะวางแผนใช้เงิน หาเงิน และลงทุนอย่างไร
7. ถ้าท่านโชคดีถูกล็อตเตอรี่ได้เงินรางวัล 500,000 บาท ท่านจะมีแนวทางในการจัดสรรเงินนั้นอย่างไร
8. เพื่อนของคุณที่เก่งด้านการค้าที่ดิน มาชวนลงทุนซื้อที่ดินด้วยกัน และคาดว่าราคามีโอกาสจะเพิ่มจากตาราง วาละ 20,000 บาท เป็น 40,000 บาท ในอีก 1 ปีข้างหน้า แต่ก็มีโอกาสที่ราคาจะไม่เพิ่มขึ้นอยู่เหมือนกัน คุณ จะร่วมลงทุนก็ต่อเมื่อโอกาสที่ราคาที่ดินจะเพิ่มขึ้นเป็นแบบใด
9. ท่านมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลหรือไม่อย่างไร
10. ท่านคิดว่าหนี้สินที่สามารถจัดการได้ กับการไม่ก่อให้เกิดหนี้สินเลย ท่านจะเลือกสถานการณ์ใด เพราะเหตุใด

****จบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก****

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านในการเสียสละเวลาในการตอบแบบบันทึกนี้

เกณฑ์การคิดคะแนน ความรู้พื้นฐานทางการเงิน

รวมคะแนนข้อ 1. ถึง ข้อ 10. คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน หากตอบคำถามตรงกับคำตอบดังนี้ และได้ 0 คะแนนหากตอบไม่ตรงกับคำตอบ

1.ก 2.ก 3.ค 4.ข 5.ข 6.ค 7.ค 8.ข 9.ก 10.ก.

ตารางที่ ผ-1 เกณฑ์การจัดลำดับความรู้ทางการเงิน

คะแนนรวม	ระดับ	ระดับความรู้ทางการเงิน
0-2	1	ความรู้ทางการเงินต่ำ
3-4	2	ความรู้ทางการเงินปานกลางค่อนข้างต่ำ
5-6	3	ความรู้ทางการเงินปานกลาง
7-8	4	ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูง
9-10	5	ความรู้ทางการเงินค่อนข้างสูงมาก

ตารางที่ ผ-2 เกณฑ์การจัดลำดับความรู้ทางการเงินเปรียบเทียบภายในกลุ่ม

คะแนนรวม	ระดับ	ระดับความรู้ทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่ม
มากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	3	มีความรู้ทางการเงิน
ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	2	มีความรู้ทางการเงินปานกลาง
น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	1	ไม่มีความรู้ทางการเงิน

เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แบบสำรวจโครงการ

เกณฑ์การคิดคะแนน พฤติกรรมการลงทุน

รวมคะแนนข้อ 1. ถึง ข้อ 10. คะแนนเต็มข้อละ 4 คะแนน คะแนนจะเป็นไปตามคำตอบดังนี้

ตอบข้อ ก. ได้ 4 คะแนน

ตอบข้อ ข. ได้ 3 คะแนน

ตอบข้อ ค. ได้ 2 คะแนน

ตอบข้อ ง. ได้ 1 คะแนน

ตารางที่ ผ-3 เกณฑ์การจัดลำดับพฤติกรรมการลงทุน

คะแนนรวม	ระดับ	ระดับความรู้ทางการเงิน
น้อยกว่า 15	1	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงสูงมาก
15-21	2	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงค่อนข้างสูง
22-29	3	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง
30-36	4	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย
37 ขึ้นไป	5	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อยมาก

ตารางที่ ผ-4 เกณฑ์การจัดลำดับพฤติกรรมการลงทุนเปรียบเทียบภายในกลุ่ม

คะแนนรวม	ระดับ	ระดับความรู้ทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่ม
มากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	3	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงมาก
ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	2	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงปานกลาง
น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม	1	พฤติกรรมการเงินเสี่ยงน้อย

เกณฑ์การคิดคะแนน การยอมรับความเสี่ยง

ข้อ 1. ถึง ข้อ 10.

ตอบ ก. = 1 คะแนน

ตอบ ข. = 2 คะแนน

ตอบ ค. = 3 คะแนน

ตอบ ง. = 4 คะแนน

สำหรับ ข้อ 4 หากตอบหลายข้อให้เลือกข้อที่คะแนนสูงสุด

ข้อ 11. และ ข้อ 12. ไม่นำมาคิดคะแนน

โดยรวมคะแนน ข้อ 1 – 10

ตารางที่ ผ-5 เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยง

คะแนนรวม	ระดับ	การยอมรับความเสี่ยง
น้อยกว่า 15	1	พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงสูงมาก
15-21	2	พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงค่อนข้างสูง
22-29	3	พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงปานกลาง
30-36	4	พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อย
37 ขึ้นไป	5	พฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงน้อยมาก

ตารางที่ ผ-6 เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยงโดยการประเมินด้วยแบบสำรวจจำแนกตามประเภทของบุคคล

คะแนนรวม	ระดับ	การยอมรับความเสี่ยง
น้อยกว่า 15	1	บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง
15-21	2	(Risk Averse)
22-29	3	บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral)
30-36	4	บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความ
37 ขึ้นไป	5	เสี่ยง (Risk Lover)

ข้อ 13.

ตารางที่ ผ-7 เกณฑ์การจัดลำดับการยอมรับความเสี่ยงโดยการประเมินตนเองจำแนกตามประเภทของบุคคล

คะแนน	ระดับ	การยอมรับความเสี่ยง
1-3	1	บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Averse)
4	2	บุคคลที่ไม่ใส่ใจหรือไม่แยแสกับความเสี่ยง (Risk Neutral)
5-7	3	บุคคลที่พร้อมจะรับความเสี่ยงหรือชื่นชอบในความเสี่ยง (Risk Lover)

ประวัติผู้วิจัย
(ไม่มีเนื้อหาจากต้นฉบับ)

